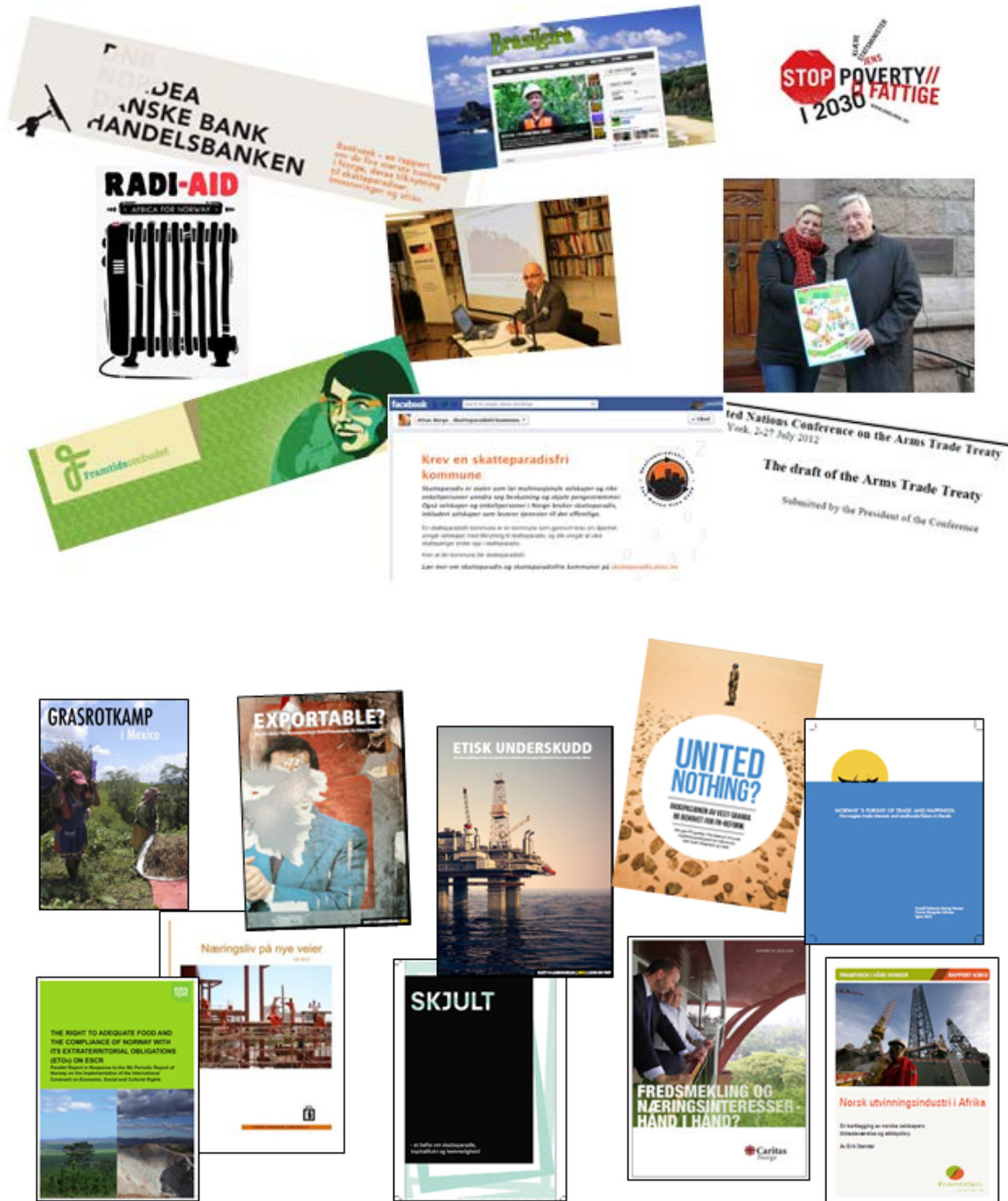

Tilleggstilskudd til opplysningsarbeid 2012

Samlet års- og resultatrapport

Rapporten er utarbeidet og trykket med støtte fra Norad.

Innhold:

- **Forord**
- **Sammendrag**
- **Måloppnåelse og resultater 2012**
- **Del 1: Måloppnåelse og resultater i forhold til Norads målsettinger med støtteordningen**
 - **Resultatområde A: Har tiltakene satt fokus på sentrale og aktuelle Nord/Sør- og utviklingsspørsmål?**
 - **Resultatområde B: Har tiltakene nådd ut til viktige, sentrale og/eller brede målgrupper og skapt landsomfattende engasjement?**
 - **Resultatområde C: Har ordningen stimulert til nyskapende og kreative tiltak?**
- **Del 2: Måloppnåelse og resultater i forhold til RORGenes egne målsettinger for tiltakene**
 - **Egenrapportering på gjennomførte tiltak**
- **Vedlegg: Tilleggstilskudd 2012 – oversikt over tiltak, tildelinger og forbruk i henhold til revidert regnskap**

Forord

Norads ordning med årlige tilleggstilskudd til opplysningsarbeid er etablert for å styrke og stimulere til videreutvikling av det opplysningsarbeidet som utføres av de organisasjonene som Norad har inngått flerårige samarbeidsavtaler med, de såkalte RORGene (Rammeavtaleorganisasjonene). Tilleggstilskudd gis til opplysningsarbeid om «sentrale og aktuelle Nord/Sør- og utviklingsspørsmål» i tråd med Norads retningslinjer (bygget på føringer lagt av et bredt flertall på Stortinget) og ordningen med tilleggstilskudd skal spesielt stimulere til og muliggjøre tiltak som:

- er av særlig høy kvalitet, aktualitet og relevans og
- krever ressurser utover det som normalt kan forventes gjennomført innenfor organisasjonenes ordinære, årlige tilskudd fra Norad og som fanger opp nye temaer/saker/problemstillinger.

Dette er utdypet i de føringene som gjelder for ordningen, der Norad bl.a. understreker at ordningen skal stimulere til kreativitet og nytenkning i opplysningsarbeidet.

Støtten ble i 2012 utlyst i to runder (januar og august) og det ble søkt om støtte på i alt kr. 6.618.538,- til 38 ulike tiltak. Norad innvilget støtte på til sammen kr. 2.975.809,- fordelt på 21 tiltak. 20 av disse ble gjennomført og innsendte regnskap til Norad viser at av de bevilgede midlene ble i alt kr. 2.729.945,- brukt. Denne rapporten er en samlet års- og resultatrapport om de tiltakene som ble gjennomført – hva pengene ble brukt til og hva som kom ut av det. Enkelte av tiltakene er i noen grad også omtalt i den samlede årsrapporten for Norads informasjonsstøtteordning. Denne rapporten baserer seg imidlertid på RORGenes særlige rapportering på tiltak finansiert over ordningen med tilleggstilskudd, der kravene til målstyring og resultatrapportering på tiltaksnivå er mer eksplisitte og tydelige enn i de ordinære årsrapportene.

Del 1 av denne rapporten gir en samlet oversikt og vurdering av måloppnåelse og resultater av tiltak gjennomført i 2012. Del 2 gir en mer utdypende rapport og vurdering av måloppnåelse og resultater i forhold til henholdsvis Norads målsettinger for støtteordningen og RORGenes målsettinger for det enkelte tiltak. Del 3 presenterer RORGenes egenrapportering på de gjennomførte tiltakene og utdrag av deres rapportering på måloppnåelse i forhold til egne målsettinger.

Årsrapporten er utarbeidet med utgangspunkt i organisasjonenes søknader og rapporter til Norad.

Oslo, desember 2013

Arnfinn Nygaard

RORG-sekretariatets fagavdeling

Sammendrag

Denne rapporten har sett på tre indikatorer som viser at opplysningstiltakenes innhold, i tråd med ordningens formål, i all hovedsak har vært av særlig høy kvalitet, aktualitet og relevans:

- ✓ *Tiltakene har satt fokus på og/eller fanget opp særlig aktuelle temaer.* I tillegg til fokus på aktuelle prosesser som forhandlingene om en ny internasjonal avtale om våpenhandel (ATT), klima (COP 19) og post 2015-agendaen har hele 11 av 20 tiltak satt fokus på økonomiske strukturer, utviklingstrekk og aktører (skatteparadis, investeringer, næringsliv, gjeld, landran m.v.) som står sentralt i utviklingsprosesser og høyt oppe på den utviklingspolitiske dagsorden internasjonalt og nasjonalt. I Norge har dette vært særlig aktuelle temaer, ikke minst i lys av den (da) forestående valgkampen og forventningen om et regjeringsskifte som ville medføre økt fokus på slike temaer.
- ✓ *Tiltakene har bidratt til fokus på samstemt politikk for utvikling,* der sentrale elementer er å unngå en politikk som innebærer at «vi gir med den ene hånda og tar med den andre» (verdier og interesser) og å bidra til en samordnet utviklingspolitikk som sikrer «at politikk og tiltak på ulike områder trekker i samme retning». I følge RORGenes rapporter var det bare to av tiltakene der dette ikke var relevant. 7 av tiltakene satte et tydelig fokus på utfordringer knyttet til særlig aktuelle områder, som bruken av skatteparadiser og betydningen av samfunnsansvar knyttet til næringsliv og investeringer.
- ✓ *Tiltakene har bidratt til ny kunnskap og innsikt.* Ordningen bidro i 2012 bl.a. til utgivelse av 12 rapporter og hefter med ny kunnskap/innsikt på særlig aktuelle temaer og utviklingspolitiske områder, både når det gjelder problemforståelse og løsninger.

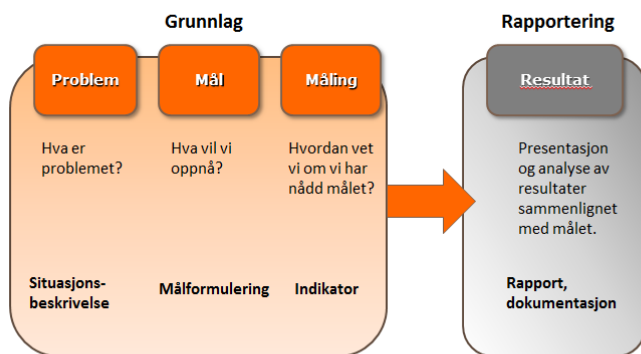
Gjennomgangen av rapportene fra gjennomførte tiltak viser organisasjonene i 19 av 20 tilfeller i all hovedsak, i tråd med målsettingene for ordningen, har nådd ut til viktige, sentrale og/eller brede målgrupper i det norske samfunnet, for eksempel:

- ✓ *Støttekomiteen for Vest-Sahara (SKVS)* har nådd ut til og bidratt til høyt engasjement i 18 politiske og andre ungdomsorganisasjoner omkring FN-reform og Vest-Sahara.
- ✓ *Changemaker og Tax Justice Network* har nådd ut til studenter innenfor særlig relevante studieretninger ved høyrere læresteder i Oslo, Bergen og Agder med informasjon om skatteparadiser, kapitalflukt og hemmelighold og stimulert til at mange ønsker å ta opp slike temaer i sine studieoppgaver.
- ✓ *KFUK-KFUM Global* har nådd bredt ut i KFUK-KFUM-bevegelsen med informasjon om post 2015-arbeidet og skapt eierskap og engasjement til forventningen om «0 fattige i 2030».
- ✓ *Norges Fredslag* har gjennom sitt mediearbeid nådd ut i offentligheten med ulike vinklinger på arbeidet med den internasjonale våpenhandelsavtalen (ATT) og bidro også til andre sentrale organisasjoners mediearbeid på dette området.

Gjennomgangen av rapportene har identifisert fire tiltak som i større eller mindre grad kan sies å representere kreative og nyskapende, slik ordningene ønsker å stimulere til. Rapportene illustrerer at slike tiltak kan ha stort potensial for suksess (Radi Aid), så vel som fiasko (FB-kampanje mot skatteparadiser).

Samlet sett viser denne gjennomgangen av RORGenes rapporter at støtteordningen oppnår mange sentrale, viktige og relevante resultater i tråd med formålet. Når det gjelder måloppnåelse og resultater i forhold til RORGenes egne målsettinger viser gjennomgangen at RORGene rapporterer om god og til dels svært god måloppnåelse i 17 av de 20 tiltakene. I tillegg til rapportering på output-nivå (i hvilken grad tiltakene ble gjennomført som planlagt) rapporterer mange om gode resultater også på outcome- og impact-nivå (brukereffekter og effekt på samfunnsnivå).

Måloppnåelse og resultater 2012

Måloppnåelse og resultater av opplysningsarbeidet måles, vurderes og rapporteres på ulike måter (se f.eks. Norads generelle oppsett for resultatrapportering om opplysningsarbeid t.v.) og nivåer. For det første er det viktig å skille mellom måloppnåelse og resultater i forhold målsettinger som gjelder for Norads informasjonsstøtteordning (basert på Stortingets føringer) og i forhold til målsettinger de enkelte organisasjonene har satt for sitt arbeid. Derneft er det viktig å skille mellom måloppnåelse og resultater på kort og lang sikt og mellom summen (eller deler) av alt

arbeidet som gjøres og enkeltstående store og små tiltak. Denne rapporten dreier seg om det siste, måloppnåelse og resultater av de tiltak RORGene gjennomførte i 2012 med støtte fra Norads ordning for tilleggstilskudd til opplysningsarbeid, og belyser måloppnåelse og resultater både i forhold til Norads målsettinger for støtteordningen og organisasjonenes målsettinger for de enkelte tiltak. Enkelte av disse er for øvrig også omtalt i den samlede årsrapporten for informasjonsstøtten i 2012 (RORG-sekretariatets fagavdeling, oktober 2013).

Del 1: Måloppnåelse og resultater

- i forhold til Norads målsettinger med støtteordningen

Med utgangspunkt i RORGenes rapporter til Norad om gjennomførte tiltak er det mulig å si noe om måloppnåelse i forhold til Norads målsettinger for støtteordningen – informasjonsstøtten generelt og ordningen med tilleggstilskudd spesielt. Imidlertid er ikke alt like lett å måle, for eksempel måloppnåelse i forhold til tilleggstilskuddsordningens målsetting om å muliggjøre tiltak som «krever ressurser utover det som normalt kan forventes gjennomført innenfor organisasjonens ordinære, årlige tilskudd til Norad». Det har vist seg vanskelig å finne klare kriterier for hvordan dette i praksis skal tolkes/vurderes og i utlysning av støtten for 2014 har Norad utdypet dette kravet slik: «Det legges (...) vekt på at tiltaket er vesentlig annerledes i form og innhold enn det som allerede finansieres gjennom den flerårige rammeavtalen». Også en rekke andre sider ved målsettingene for ordningene kan problematiseres og vil være gjenstand for fortløpende debatt og vurdering. Denne rapporten vil begrense seg til å belyse måloppnåelse og resultater med utgangspunkt i enkelte utvalgte målsettinger, resultatområder og indikatorer.

Resultatområde A:

Har tiltakene satt fokus på sentrale og aktuelle Nord/Sør- og utviklingsspørsmål?

Alle de gjennomførte tiltakene må kunne sies å ligge godt innenfor det vi med rimelighet kan kalle «sentrale og aktuelle Nord/Sør- og utviklingsspørsmål», enten det er knyttet til spesielle tema (skatteparadis, investeringer, næringsliv, gjeld, våpenhandel, landran, post 2015, klima m.m.), dreier seg om aktuelle utviklingstrekk i enkelte land (som i den framvoksende stormakten Brasil eller

grasrotkamp i Mexico) eller stimulerer til selvkritisk refleksjon omkring stereotypier i Nord/Sør-forholdet (Radi-Aid).

Ordningen har klart bidratt til fokus på temaer og problemstillinger i tråd med målsettingen for støtteordningen, men er det gjort på en måte som er i tråd med tilleggstilskuddsordningens målsetting om å muliggjøre tiltak av «særlig høy kvalitet, aktualitet og relevans»? Denne rapporten kan ikke gi noe uttømmende svar på dette, men ser på et utvalg relevante indikatorer for måloppnåelse: 1) har tiltakene fanget opp særlig aktuelle temaer? 2) har tiltakene bidratt til fokus på samstemt politikk for utvikling? og 3) har tiltakene bidratt til ny kunnskap og innsikt?

Indikator 1: Har tiltakene satt fokus på og/eller fanget opp særlig aktuelle temaer?

Over halvparten av tiltakene (11 av 20) har satt fokus på økonomiske strukturer, utviklingstrekk og aktører (skatteparadis, investeringer, næringsliv, gjeld, landran m.v.) som står sentralt i utviklingsprosesser og høyt oppe på den utviklingspolitiske dagsorden internasjonalt og nasjonalt. I Norge har dette vært særlig aktuelle temaer, ikke minst i lys av den (da) forestående valgkampen og forventningen om et regjeringsskifte som ville medføre økt fokus på slike temaer. De øvrige tiltakene tok opp enten opp andre særlig aktuelle utviklingspolitiske temaer (og prosesser), som de pågående forhandlingene om en internasjonal våpenhandelsavtale (ATT), post 2015-agendaen (0 fattige i 2030), FN-reform og klimarettferdighet (knyttet til pågående klimaforhandlinger), eller andre aktuelle og relevante temaer, problemstillinger og utviklingstrekk.

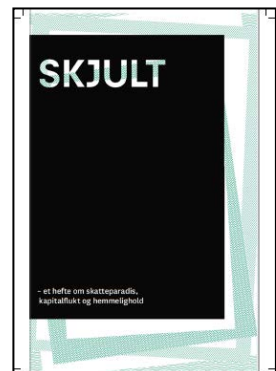
Indikator 2: Har tiltakene bidratt til fokus på samstemt politikk for utvikling?

Begrepet «samstemt politikk for utvikling» brukes på litt ulike måter, men sentrale elementer er å unngå en politikk som innebærer at «vi gir med den ene hånda og tar med den andre» (verdier og interesser) og å bidra til en samordnet utviklingspolitikk som sikrer «at politikk og tiltak på ulike områder trekker i samme retning». I begge tilfeller vil det ofte være snakk om å se «innenriks- og utenrikspolitikk i sammenheng».

I sine rapporter redegjør RORGene for hvilke forhold knyttet til samstemt politikk for utvikling som ble tatt opp i de gjennomførte tiltakene, såfremt det er relevant. Bare for to av tiltakene oppgis det at samstemthet ikke var relevant og i de øvrige tiltakene redegjøres det for hvordan problemstillinger knyttet til samstemtpolitikk i større eller mindre grad har blitt tatt opp og/eller stått sentralt i tiltaket. Nedenfor er noen eksempler på hvordan tiltakene har tatt opp utfordringer knyttet til samstemt politikk for utvikling knyttet til to særlig aktuelle områder.

Skatteparadis

4 av tiltakene har satt fokus på utviklingsproblemer knyttet til bruken av skatteparadis (skatteunndragelser, kapitalflukt, hemmelighold etc). At dette er særlig sentralt og aktuelt underbygges bl.a. av at dette også var fokus i 2013-rapporten fra CONCORD om samstemtpolitikken i EU¹. Attac gjennomførte tre ulike tiltak om dette temaet og viser i sine rapporter bl.a. til at Norges eierskap i selskaper i skatteparadis gjennom Oljefondet (SPU) er «særdeles ustemt» i forhold til den avgåtte regjeringens erklærte «krig mot skatteparadis» og mener likeledes at det er «meget uheldig at en statseid bank (DnB) er aktivt til stede i skatteparadis uten full åpenhet om sin virksomhet der». I Changemakers tiltak (i samarbeid med Tax Justice Network) er samme tematikken tatt opp i deres informasjonspakke overfor studenter og de rapporterer slik:

¹ Spotlight on Policy Coherence for Development 2013 (<http://www.concordeurope.org/259-spotlight-on-eu-policy-coherence-for-development>)

«Boka viser til mange eksempler der norsk økonomi er knyttet til skatteparadis og skjult økonomi. Det diskuteres det problematiske i at den norske regjeringen på den ene siden har et uttalt ønske om å bekjempe skatteparadis, men anvender de samme hemmeligholdstrukturene. For eksempel gjennom investeringer i Oljefondet, Norfund, statlige selskap som Statkraft og statlige/kommunale innkjøp.»

Næringsliv, investeringer og samfunnsansvar

3 av tiltakene (Caritas, Fellesrådet for Afrika og FIVH) har et klart fokus på norske næringslivsinteresser og potensielle konflikter med ulike utviklingspolitiske hensyn. Både Fellesrådet for Afrika og FIVH gjorde undersøkelser som del av sine tiltak og rapporterer bl.a.:

Fellesrådet for Afrika: «I den grad vi kan si at norsk utviklingspolitikk er bygget på et premiss om at norske selskaps tilstedeværelse i seg selv er bra, uten at dette blir problematisert, er det viktig å nyansere dette bildet for å kunne utforme god og samstemt utviklingspolitikk. Når vi for eksempel avslører at bare 11,4 % av norske bedrifter har hatt kontakt med fagbevegelsen i det afrikanske landet de opererer, står det i kontrast til ideen om at norske selskaper tar med seg norske erfaringer når de etablerer seg ute.»

FIVH: «Norge stiller seg i bresjen internasjonalt for menneskerettigheter, for klimapolitikk og antikorupsjon. De norske selskapene drar ofte nytte av nettopp Norges internasjonale status og rykte som en foregangsnaasjon når de etablerer seg i utlandet. Vi burde derfor forvente at norske selskaper som deltar i en kontroversiell utvinningsindustri ikke bare bruker sin norske status som en fordel, men faktisk fører en mer etisk investeringslinje. Vår undersøkelse viser at det dessverre ikke er slik. Som nevnt er det bare et mindretall av selskapene som står fram med en solid etisk profil. Hvis selskapenes etiske retningslinjer ikke er tilgjengelige for oss, vil de heller ikke være framtrepende for partnere og sivilsamfunn i afrikanske land.»

Caritas foretok også undersøkelser, men med en litt annen vinkling. De ønsket å se på hvilke sammenhenger som finnes mellom norske fredsmeklingsinitiativer, næringslivsinteresser og bistandsinteresser. De rapporterer at «rapportforfatter har gjennom rapporten belyst en rekke utfordringer knyttet til temaet og knyttet dette opp mot spesifikke case-land».

Flere av de øvrige tiltakene (FIAN, LAG, SLUG og SKVS) tar opp tilsvarende utfordringer særlig knyttet til Oljefondets og Norfunds investeringer, slik f.eks. Støttekomiteen for Vest-Sahara (SKVS) rapporterer:

«På den ene siden sier Norge at man støtter FN. På den andre siden er vi en av de største eierne i det viktigste internasjonale selskapet som opererer i okkuperte Vest-Sahara i strid med FNs juridiske vurderinger. Dette til tross for at Oljefondet fra tidligere har en praksis med å ekskludere slike engasjementer. Dette ene selskapet spiller i dag en viktig rolle i hele konflikten. Investeringen Oljefondet har gjort er på 14,5 milliarder kroner. Noen av organisasjonene har en særlig interesse for dette, og har sett på Oljefondet i lys av Norges folkerettslige forpliktelser i områder som Vest-Sahara.»

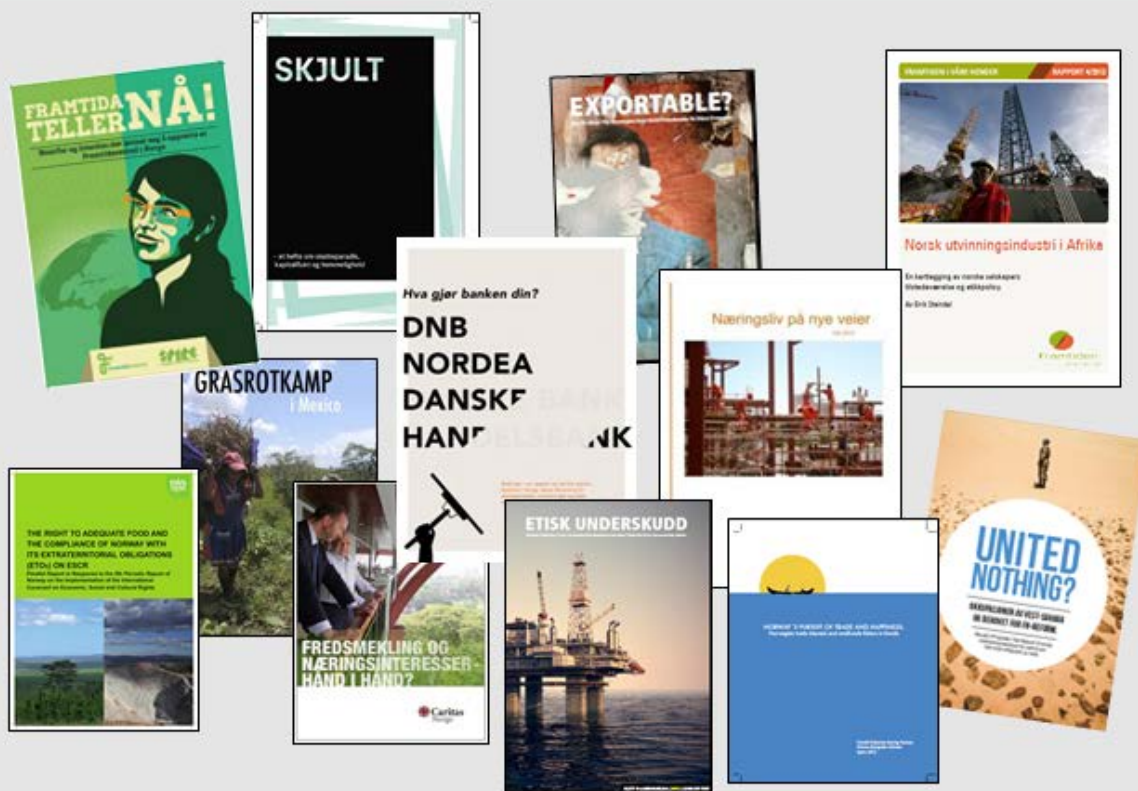
Indikator 3: Har tiltakene bidratt til ny innsikt/kunnskap?

Iblant kan det være nødvendig å minne om eller gjenta allerede kjente innsikter og kjent kunnskap overfor målgrupper som i utgangspunktet kjenner feltet. Imidlertid ligger det langt på vei i selve begrepet «opplysning» at målgruppene skal bli gjort kjent med ny kunnskap eller innsikt om noe de ikke visste fra før – fortrinnsvis noe som kan bidra til at mottakerne utvikler seg som globale borgere

Fellesrådet for Afrika med innlegg i Dagsavisen (nye meninger) 1. feb. 2013

Rapporter og hefter utarbeidet med tilleggstilskudd i 2012 (utgitt 2012/2013)

1. *Bankvask – Hva gjør banken din?*, Attac 2013
2. *Fredsmekling og næringsinteresser hånd i hånd?*, Caritas 2013
3. *Skjult - et hefte om skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold*, Changemaker og Tax Justice Network (TJN) 2012
4. *Næringsliv på nye veier*, Fellerrådet for Afrika 2013
5. *The Rights to Adequate Food and the Compliance of Norway with its Extraterritorial Obligations (ETOs) on ESCR, Parallel Report in Response to the 5th Periodic Report of Norway on the Implementation of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, FIAN 2013
6. *Norsk utvinningsindustri i Afrika – En kartlegging av norske selskaper etiske framturen*, FIVH 2013
7. *Grasrotkamp i Mexico*, LAG 2012
8. *Etisk underskudd*, SLUG 2012
9. *Exportable?*, SLUG 2013
10. *United Nothing?*, SKVS 2013
11. *Norways pursuit of trade and happiness: Norwegian trade interests and small-scale fishers in Kerala*, Utviklingsfondet/Spire 2012
12. *Framtida teller nå! - Hvorfor og hvordan det lønner seg å opprette et Framtidsombud i Norge*, Utviklingsfondet/Spire 2013

og/eller til debatt og refleksjon som kan ta utviklingsdebatten og utviklingspolitikken videre. Ordningen med tilleggstilskudd har gjennom årene i stor grad bidratt ved at den har åpnet for at RORGene har fått støtte til å fremskaffe ny kunnskap gjennom egne utredninger og studier, som i sin tur har blitt lagt til grunn for etterfølgende opplysningstiltak. Dette skjedde også i 2012, da tilleggstilskudd bidro til 12 nye rapporter og hefter om sentrale og aktuelle temaer (se forrige side).

Mange av disse rapportene bidro til å få fram ny kunnskap/innsikt – ikke bare om *problemene*, men også om *løsningene*. Her er noen eksempler fra RORGenes rapporter.

Attac om rapporten «Bankvask»:

«Gjennom rapporten har Attac vært med å sette ny kunnskap på dagsorden. Vi ønsket å rette fokus på bankenes investeringer da vi synes dette savnet i den offentlige debatten. Mens Oljefondet jevnlig får oppmerksomhet om etikken i sine investeringer mangler et tilsvarende fokus på bankene. Vi fant ut at alle er til stede i skatteparadis og at de er involvert i råvarespekulasjon, våpenindustri og atomkraft.»

Changemaker (og Tax Justice Network) om boka «Skjult»:

«Boka SKJULT er et referanseverk som inneholder informasjon om de aktuelle temaene skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold. Boka inneholder mye informasjon som ikke tidligere er allment kjent og bidrar med ny innsikt i form av det siste som rører seg på forskningsfronten i inn- og utland. Boka har et eget kapittel viet løsninger, og konkrete politiske tiltak som kan gjennomføres på nasjonalt, regionalt eller internasjonalt nivå.»

Fellesrådet for Afrika om Afrikabarometeret og næringslivsundersøkelsen:

«Det finnes veldig lite kunnskap om omfanget av norsk næringsliv i Afrika, og om hvordan selskapene opererer. Med denne undersøkelsen, rapporten og databasen har vi noe mer kunnskap tilgjengelig som er viktig for en mer nyansert debatt. Blant annet kommer det tydelig frem at norske selskaper i svært stor grad opererer i sektorer som skaper svært få arbeidsplasser.»

FIVH om sin rapport «Norsk utvinningsindustri i Afrika»:

«Få investeringer – om noen – er mer sentrale i spørsmålet om utvikling versus utbytting av fattige land (enn investeringer i utvinningsindustrien). Antallet selskaper (slik rapporten dokumenterer) og tyngden i investeringene er i langt større enn de fleste andre norske investeringer i Afrika (handel med mat, landinvesteringer, turisme, osv). Potensialet for miljøødeleggelser og korrupsjon er langt større i denne sektoren enn i noen annen.»

SLUG om sin rapport «Etisk underskudd»:

«SLUGs rapport "Borrow my Pension" vakte stor interesse da den ble lansert i 2009 ettersom det var første gang Oljefondets rolle som investor i statsobligasjoner ble problematisert. Men rapporten kom ikke med noen gjennomførbare forslag til hvordan man kan utarbeide retningslinjer for slike investeringer. Det er dét prosjektet "Etisk underskudd" gjør. Forslaget vårt er at Oljefondet kun skal kjøpe statsgjeld av land som er "ansvarlige låntakere", som definert av FNs prinsipper for ansvarlig utlån og låneopptak.»

Utviklingsfondet/Spire om sin rapport om småskala fiskere:

«Spire (har) lyktes å bidra til den norske handelspolitiske debatten gjennom å påpeke at den norske lakseindustriens interesser går på tvers av ønskene til mange utviklingsland. I tillegg har vi vært med på å peke ut andre faktorer som påvirker fattige kystfiskere som privatisering av marine

ressurser (ocean grabbing) gjennom overførbare kvoter. Dette fjerner livsgrunnlaget for millioner av mennesker, og er noe Norge er med på å fronte gjennom Verdensbanken.»

Andre tiltak bidro til ny kunnskap/innsikt uten at det ble utarbeidet nye rapporter, slik det framgår av rapporteringen fra bl.a. Norges Fredslag og Norges Naturvernforbund.

Norges Fredslag om staters posisjoner i ulike spørsmål knyttet til arbeidet med en internasjonal våpenhandelsavtale (ATT):

«Det at vi adresserte Nord/Sør-skiller i forhold til våpenproduksjon, hvem som anses som legitime importører og hvilke land som opptar ny u-landsgjeld som direkte følge av våpenimport, viste seg å gi oss bedre forståelse av staters ATT-posisjoner enn andre. Våre analyser av enkeltstater i Sør sine posisjoner under forhandlingene ble derfor tatt svært alvorlig av norsk UD og den norske FN-delegasjonen. Vi mener også å ha påvirket Control Arms koalisjonen internasjonalt i denne sammenheng.»

Norges Naturvernforbund om sitt seminar om «klimaendringenes konsekvenser som urett og modeller for rettferdig innsatsfordeling»:

«Særlig kom det fram ny innsikt og kunnskap om sistnevnte, da Tom Athanasiou la fram en fornyet operasjonalisering av Greenhouse Development Rights (GDR) – en modell for rettferdig innsatsfordeling. GDR tar utgangspunkt i både ansvar for klimagassutslipp (siden 1990) og evne til å redusere dem, og tar samtidig hensyn til hvilke utslipp som er utviklingsrelatert og hvilke som er å regne som «luksus».»

Resultatområdet B:

Har tiltakene nådd ut til viktige, sentrale og/eller brede målgrupper og bidratt til landsomfattende engasjement?

Av de i alt 20 gjennomførte tiltakene er det bare ett, der det rapporteres at målgruppen ikke ble nådd. Det gjelder Attacs tiltak «FB-kampanje mot skatteparadis» og skyldes uforutsette tekniske problemer (se nærmere omtalte under resultatområde C). To organisasjoner oppgir at det var for tidlig å si noe om dette ved rapporteringstidspunktet, fordi tiltaket var blitt noe forskjøvet (utsatt rapportlansering), mens de øvrige organisasjonene oppgir at de i større eller mindre grad har nådd sine ulike målgrupper.

At SAIHs tiltak «Africa for Norway» nådde usedvanlig godt ut, både i Norge og internasjonalt, er allerede godt kjent. Nedenfor gjengis utdrag fra RORGenes rapporter, som viser hvordan også andre har nådd ut til viktige, sentrale og/eller brede målgrupper og bidratt til landsomfattende engasjement.

Changemaker (i samarbeid med Tax Justice Network)

ønsket å nå ut med informasjon om økonomisk rettferdighet (skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold) til ungdom i læring, studenter innen økonomi, regnskap, revisjon og juss, særlig på studiesteder der Changemaker har lokalgrupper (Trondheim, Oslo og Bergen). De rapporterer om hyppige tilbakemeldinger fra studenter som ønsker støtte til arbeid med slike spørsmål, blant annet ved:

- Internasjonal ledelse ved BI Oslo

Changemaker og TJN nådde bl.a. ut gjennom stand på det populære vrimeområdet på biblioteket til NHH i Bergen.

- Spesialisering forretningsjus, skatt og regnskap, BI i Oslo
- Universitetet i Agder / FN Universitetet i Tokyo, økonomi
- Siviløkonomistudiene ved NHH i Bergen
- Samfunnsøkonomi, Universitetet i Oslo
- Internasjonal skatterett ved juridisk fakultet, Universitetet i Oslo

KFUK-KFUM Global ville gjennom kampanjen «0 fattige i 2030» starte en mobilisering blant ungdom omkring nye tusenårsmål (post 2015) og rapporterer at de har nådd godt ut til (opplæring og frivillig innsats) om lag 160 personer i sin primære målgruppe, som var medlemmer i KFUK-KFUM-bevegelsen. De nådde her ut til medlemmer innenfor Ten Sing Norway, KFUK-KFUMs globale utvalg, ansatte og ledertreningsdeltakere på KFUK-hjemmet, ansatte i KFUK-KFUM og KFUK-KFUM Global, elever på Rønningen folkehøgskole (Afrikalinja og T/R-verden-linja), YPP-teamet og deltakere på Communication for Change teamet.

Gjennom show, seminarer og andre arrangementer og aktiviteter rapporterer de at de nådde ut til om lag 1500 ungdommer i den sekundære målgruppen (ungdommer i lokale grupper).

Norges Fredslag ønsket særlig å formidle det som var av sør-perspektiver og interesser i arbeidet med en internasjonal våpenhandelsavtale (ATT) og rapporterer at de nådde godt ut til både norsk fredsbevegelse og i norsk offentlighet:

«I tiltakets første fase, fra mars til mai, var det særlig norsk fredsbevegelse og våre politiske sympatisører i ATT-arbeidet vi ønsket å nå ut til. Dette må vi kunne si at vi har klart veldig godt.

Fra mai av skulle vårt hovedfokus være å nå ut i norsk offentlighet med informasjon om etablering og implementering av ATT. På tross av at forhandlingene strandet i juli, kom vi godt ut i offentligheten i denne sammenheng. Vi må kunne sies å ha truffet godt i forhold til vår mediestrategi denne perioden, da vi fikk ganske mange utviklingspolitiske vinklinger på ATT ut i offentligheten i perioden. Vi bidro også til ForUM, KN og Amnesty sitt mediearbeid på ATT-fronten i perioden.»

Støttekomiteen for Vest-Sahara (SKVS) ønsket gjennom sitt prosjekt «Behovet for FN-reform: Neglisjeringen av Vest-Sahara» og nå følgende fire målgrupper: 1) De deltakende organisasjonene selv; 2) Deltakernes moderorganisasjoner; 3) Norsk opinion – særlig norske studenter og skoleelever; 4) Norske myndigheter. SKVS rapporterer at «samtlige organisasjoner har deltatt i informasjonsarbeidet, og samtlige organisasjoner har hatt arrangementer overfor en eller flere av målgruppene» og fremhever at den målgruppen som har blitt bredest dekket er nettopp organisasjonene selv:

«Det ble tidlig skapt et stort engasjement blant deltagerne– dette var vesentlig for å nå ut til de andre målgruppene. Det at deltagerne har brukt ulike virkemidler og plattformer gjør at budskapet har fått en svært bred spredning. Til sammen har det hittil blitt holdt Vest-Sahara-presentasjoner på over 50 interne arrangementer hos de 18 deltakende organisasjonene. Dette har blitt spredd fra landsstyrenivå ned til lokallagsnivå. Så vidt vi kan se har samtlige deltakende organisasjoner fått

Bodø-speider vil kjempe mot fattigdom

Maja Leonora Skålvold (26) tok bladet fra munnen under Oslo-seminar.

KFUK-KFUM Global nådde ut i store deler av landet, slik dette oppslaget i **Avisa Nordland 12. oktober 2012** er et eksempel på.

foredrag om FN og Vest-Sahara enten på landsstyre- eller sentralstyrenivå. Interessen for temaene har tydelig økt i organisasjonene. Dette gir seg utslag i at nyheter knyttet til opplevelser gjennom prosjektet, raskt har blitt spredt på sosiale medier.»

Som konkrete eksempler rapporterer de videre blant at:

- På et nylig møte mellom de 17 internasjonalt ansvarlige på fylkesnivå i AUF, uttalte 13 stykker at den viktigste internasjonale saken var Vest-Sahara. Vi har ikke et baseline-tall her, men vil anta at for et år siden var dette nær null.
- De fleste organisasjonene har uttrykt at de planlegger Vest-Sahara-arrangementer på sine sommerleirer i 2013. Dette blir de første store nasjonale samlingspunktene for organisasjonene etter at fellesheftet kom ut av trykken.

Utviklingsfondets ungdomsorganisasjon, Spire, ønsket med sitt tiltak «informasjonsinnhenting om framtidssombud» å spre debatt om løsninger for å oppnå bærekraftig utvikling og rapporterer slik om hvordan de nådde målgruppen:

«Kampanjen rettet seg mot et bredt publikum, med hovedfokus på unge voksne. Vi valgt å ta i bruk sosiale medier, produsere film, samt arrangert møter på blant annet Globaliseringskonferansen hvor mange unge mennesker deltar. Gjennom lokallagsbesøk og kurs for lokallag har vi sikret lokal forankring. Omtale i blant annet Dagsnytt 18 har sikret tilgang til et bredt publikum. Strategimøter med andre organisasjoner har ført til at blant andre organisasjonen Besteforeldreaksjonen stiller seg bak kampanjen.»

Resultatområde C:

Har ordningen stimulert til nyskapende og kreative tiltak?

I Norads føringer for ordningen med tilleggstilskudd ble det for 2012 lagt til et nytt punkt som skulle tillegges vekt ved vurdering av søknader:

- at tiltaket – gjennom kreativitet og nytenkning – bidrar til videreutvikling av metoder og innfallsvinkler i opplysningsarbeidet.

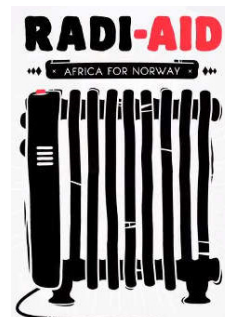
Av de 20 tiltakene som ble gjennomført er det 4 som i særlig grad kan sies å imøtekomme dette:

- **Attac:** Facebook-kampanje mot skatteparadis, som skulle utvikle en egen applikasjon for Facebook skulle sikre spredningseffekt for å nå ut til mange innenfor ulike målgrupper.
- **Attac:** Skatteparadisjulekalenderen – verdens dyreste julekalender, som gjennom utvikling og bruk av egen julekalender særlig ville nå ut til elever ved videregående skoler med lettfattelig informasjon om konsekvensene av global skatteunndragelse.
- **Attac:** Vet du hva banken din gjør?, som gjennom bruk av QR-koder (som kan scannes med en smarttelefon) ville

informere kortfattet om eierstrukturer og investeringsprofilen til de fire største, norske bankene og deres tilstedeværelse i skatteparadis.

- **SAIH:** Video «Africa for Norway», som ville lage en humoristisk video med presentasjon av feilaktige og generaliserte klisjeer om Nord for å «knuse noen av mytene som sendes ut i vestlige samfunn om land i Sør» og «snu de unyanserte og negative bildene av Afrika og land i Sør på hodet».

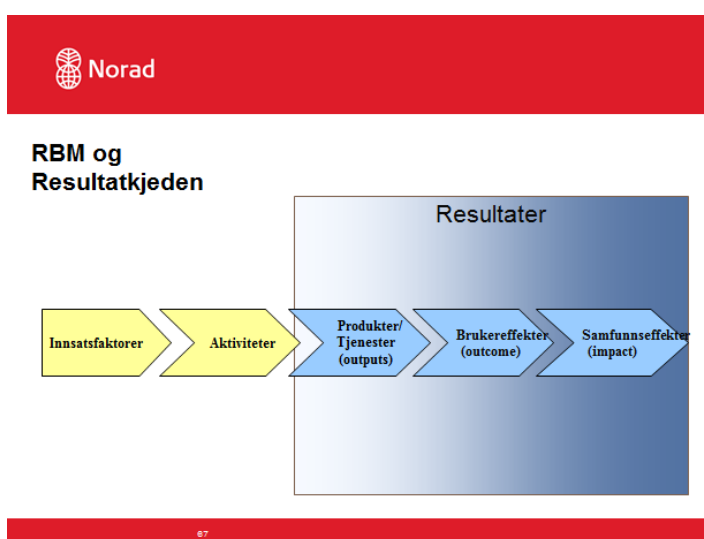
Erfaringene fra disse tiltakene viser at det for denne type tiltak er potensial for både suksess og fiasko. På suksessiden rapporterer SAIH at «vi oppnådde langt mer enn vi hadde trodd var mulig. Tallmessig har vi nådd ekstremt mange, både direkte og gjennom mediedekning». I den andre enden rapporterer Attac, om sitt tiltak «Facebook-kampanje mot skatteparadis», at det ble en «dundrende fiasko». Hovedårsaken til at Attac mislyktes var imidlertid knyttet til endringer i Facebooks vilkår for tilleggsapplikasjoner.

Disse to tiltakene illustrerer noe av det som kanskje ligger implisitt i oppfordringen til kreativitet og nytenkning: en kan støte på uforutsette hindringer og det er vanskelig å forutsi resultatene.

For de to andre tiltakene kan resultatene synes å være litt mer på det jevne (se utfyllende omtale av de to tiltakene under egenrapporteringen nedenfor). Julekalenderen fikk god spredning og Attac rapporterer om positive tilbakemeldinger. Attac rapporterer om gode resultater av tiltaket «Vet du hva banken din gjør?» men tilleggs effekten av bruk av QR-koder synes i denne sammenheng usikker.

Del 2: Måloppnåelse og resultater - i forhold til RORGenes egne målsettinger for tiltakene

I denne delen av års- og resultatrapporten gjengis RORGenes egenrapporteringer med korte beskrivelser av gjennomførte tiltak, samt utvalgte utdrag fra deres rapportering på måloppnåelse og resultater i forhold til egne målsettinger for tiltakene. Av de i alt 20 gjennomførte tiltakene rapporterer RORGene at 17 er gjennomført med god og til dels svært god måloppnåelse i forhold til de målsettinger (inkl. resultatmål og indikatorer) de hadde satt seg. Ett av tiltakene blir vurdert som en fiasko (Attac: Facebook-kampanje mot skatteparadis), mens det for to av tiltakene var for tidlig å si noe sikkert om resultatoppnåelse da rapporten ble skrevet (Caritas og FIAN).

I tillegg til rapportering på output-nivå (i hvilken grad tiltakene ble gjennomført som planlagt) rapporterer mange om gode resultater på outcome- og impact-nivå (brukereffekter og effekt på samfunnsnivå). I boksen på neste gis det noen utvalgte eksempler.

T.v. Modell for Results Based Management (RBM) og resultatkjeden, som Norad har lagt til grunn for resultatrapporteringen om ordningen med tilleggstilskudd.

Utvalgte eksempler på resultater på outcome- og impact-nivå:

- ✓ «Vi merker oss at rapporten har satt dagsorden og at Attac har fått sjansen til å være med og spille en viktig rolle som premissleverandør når det kommer til bankers tilknytning til skatteparadis og uetiske utlån og investeringer.» (**Attac** om sitt tiltak «Vet du hva banken til gjør?»)
- ✓ «Tax Justice Network – Norge mottar nå ukentlig henvendelser fra studenter som ønsker å skrive oppgaver på tematikken. Dette er studenter på bachelor-, master-, og doktorgradsnivå. Dette er et direkte resultat av den eksplisitte oppfordringen fra boka til studenter om å skrive oppgaver, og den brede distribusjonen av boka gjennom seminarer, artikler med mer. En av artiklene handler spesifikt om metodikk, og flere av artikkelforfatterne har identifisert mulige områder for videre forskning. Dette tror vi har medvirket til at boka har blitt et nyttig verktøy for studentene.» (**Changemaker (og Tax Justice Network)** om sitt tiltak «Informasjonspakke om økonomisk rettferdighet rettet mot studenter»)
- ✓ «Vi har fått svært positiv tilbakemelding fra NABA, Norfund og (...) Veiledningskontoret for Næringsutvikling i Utviklingsland, spesielt på at databasen er et viktig verktøy.» (**Fellestrådet for Afrika** om sitt tiltak «Afrikabarometer – næringslivsundersøkelse»)
- ✓ «Vi har skapt bredt eierskap og engasjement til forventningen om et mål om 0 fattige i 2030 i KFUK-KFUM og lykkes med å involvere unge mennesker over hele landet i prosessen.» (**KFUK-KFUM Global** om sitt tiltak «0 fattige i 2013»)
- ✓ «I dag ligger det omtrent 250 saker på (bloggen) Brasileira, og til sammen er den sannsynligvis den bredeste kunnskapsbasen om Brasil på norsk.» (**Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG)** om sitt tiltak «Foredragsserie og blogg om det nye Brasil»)
- ✓ «At ATT i perioden dette tiltaket virket ble langt bedre kjent i Norge enn tidligere er hevet over enhver tvil, men dette var det flere enn Fredslaget som bidro til. Fredslagets tiltak kan allikevel sies å være en viktig grunn til at ATT ble langt mer omtalt i media, og mer kjent både i sivilsamfunn og blant folk flest i 2012.» (**Norges Fredslag** om sitt tiltak «Arms Trade Treaty (ATT) 2012»)
- ✓ «Vi vurderer at seminaret som er gjennomført og artikkelsamlingen som er ferdigstilt utgjør vesentlige og verdifulle bidrag til økt kunnskap og folkelig engasjement i Norge om klimarettferdighet.» (**Norges Naturvernforbund** om sitt tiltak «Global klimarettferdighet»)
- ✓ «Blant de beste indikatorene på kvalitativ måloppnåelse vi har, er at en rekke universiteter og skoler har benyttet seg av videoen i undervisning og slik gått grundigere inn på tematikken med elever og studenter. Vi har fått tilbakemeldinger på at videoen har blitt brukt på Universitetet i Oslo, Oxford Business School, Freie Universität Berlin, Catholic University of Paris, Uppsala University, Noragric University of Life Sciences, Akademiet VGS i Sandnes, Universitat de Vic, Spania, University of Vienna, University of Paderborn, Germany, Humboldt Universität Berlin, Pace University i New York City, Oakland University, Goldsmith university i London, og London School of Economics.» (**SAIH** om sitt tiltak «Video: Africa for Norway»)
- ✓ «Det har vært en enorm mobilisering internt i mange av de deltakende organisasjonene. Det mest effektfulle aspektet ved prosjektet var at deltakerne kunne følge kjeden fra marginaliserte enkeltmennesker som er direkte berørt av konflikten til mektige staters håndtering av konflikten, illustrert ved mangelen på menneskerettighetsmandat i MINURSO-operasjonen.» (**SKVS** om sitt tiltak «Behovet for FN-reform: Neglisjeringen av Vest-Sahara»)
- ✓ «Vi har bidratt til å balansere den norske handelspolitiske debatten, gjennom å påpeke at den norske lakseindustriens interesser går på tvers av ønskene til mange utviklingsland. I tillegg har vi vært med på å peke ut andre faktorer som påvirker fattige kystfiskere som privatisering av marine ressurser (ocean grabbing) gjennom overførbare kvoter.» (**Utviklingsfondet/Spire** om sitt tiltak «Informasjonsinnhenting om småskala fiskere»)

Attac:

1. Facebook-kampanje mot skatteparadis

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Attac Norge har laget en såkalt applikasjon for Facebook knyttet til vår kampanje for skatteparadisfrie soner. Ved å bruke applikasjonen har Facebook-brukere tilsluttet seg et krav om at deres kommune, arbeidsplass eller universitet/høyskole skal bli skatteparadisfri sone. Applikasjonen har delt dette kravet med andre Facebook-brukere.

Applikasjonen ble utviklet av firmaet Noop i samarbeid med kampanjesekretær i Attac Norge. Utviklingsarbeidet startet i juni 2012 og selve applikasjonen ble lansert i september 2012.

Applikasjonen ble reklamert for gjennom Attacs egne kanaler, med en egen "widget" på våre nettsider attac.no og skatteparadis.attac.no, i vårt nyhetsbrev og via våre kanaler i sosiale media. Dette innebærer at vi har spredd informasjonen om kampanjen til mange tusen mennesker (2900 abonnenter på nyhetsbrevet, 14 000 unike besøkende på attac.no og cirka 1300 følgere på Facebook i 2012).

Applikasjonen er tilgjengelig her: www.facebook.com/AttacNorge/app_335377836551152

Attac fikk ekstra midler for å dele erfaringer fra utviklingen og bruken av Facebook-applikasjonen. En kortfattet rapport om våre erfaringer er vedlagt denne rapporten.

140 mennesker har tatt i bruk applikasjonen, noe som er svært langt fra målsetningen om 10 000 brukere. Med andre ord har det vært en dundrende fiasko.

Hovedårsakene til at kampanjen ikke har fungert som planlagt er at spredningseffekten vi hadde regnet med ikke har slått til. Endringer i Facebooks vilkår for tilleggsapplikasjoner og de tekniske begrensningene som ligger i formatet har stoppet dette.

Endringene i vilkårene kom rett ved lanseringen av applikasjonen. Dette innebar at Facebook ikke lenger viste applikasjonen til alle brukere uten ekstra betaling. Når vi planla kampanjen var vilkårene slik at når en Facebook-bruker tok i bruk applikasjonen ville dette bli delt med alle dennes "venner" på Facebook, etter endringen så ble det delt med kun cirka 10% av dennes "venner". Endringen førte altså til 90% reduksjon i av spredningen vi hadde regnet med. Som beskrevet i 2.2 ville det undergravd kampanjens troverdighet å betale Facebook for dette.

Tall fra Facebook Insights (Facebooks målingsverktøy) viser at tilnærmet ingen andre enn de som tok i bruk applikasjonen har fått se delingene fra den på Facebook. Endringen i vilkårene har altså vært avgjørende for at det ikke har fungert som planlagt. Det er vanskelig å si i hvor stor grad betalt oppmerksomhet om applikasjonen ville hatt, men erfaringer fra tilsvarende kampanjer vi har innhentet (fra andre frivillige organisasjoner og profesjonelle i informasjonsbransjen) tyder på at det fortsatt ville vært vanskelig å nå fram. Innhold fra applikasjoner har tilsynelatende lavere prioritet enn annet innhold da Facebook ønsker mer betaling for mer omfattende bruk av plattformen deres.

facebook Search for people, places and things

Attac Norge Skatteparadisfri kommune

Krev en skatteparadisfri kommune

Skatteparadis er stater som lar multinasjonale selskaper og rike enkeltpersoner unndra seg beskatning og skjule pengestrømmer. Også selskaper og enkeltpersoner i Norge bruker skatteparadis, inkludert selskaper som leverer tjenester til det offentlige.

En skatteparadisfri kommune er en kommune som gjennom krav om åpenhet unngår selskaper med tilknytning til skatteparadis, og slik unngår at våre skattepenger ender opp i skatteparadis.

Krev at din kommune blir skatteparadisfri.

Lær mer om skatteparadis og skatteparadisfrie kommuner på skatteparadis.attac.no

Jeg vil ikke at mine skattepenger skal forsvinne til skatteparadis og derfor vil jeg at [input] skal bli skatteparadisfri kommune.

Ja, jeg vil at min kommune skal bli skatteparadisfri

Top 5 kommuner

Ulstein	Vedtatt
Lillehammer	Vedtatt
Oslo	47
Trondheim	17
Bergen	10

140 har krevd at deres kommune skal bli skatteparadisfri. Se flere resultater.

Hvorfor?

- Skatteparadis blir brukt til av organiserte kriminelle, korrupte statsledere og multinasjonale selskaper for å skjule skatne penger og

(Facebook er ikke åpne om dette, så det baserer seg på spekulasjoner fra kjennere av facebook-plattformen). Svært mange kjemper om oppmerksomheten på Facebook, og nå er det slik at de som betaler mest for oppmerksomheten får det meste av den.

Terskelen for å ta i bruk Facebook-applikasjoner viser seg også være høyere enn for vanlig bruk av Facebook. Facebook-applikasjoner krever spesiell tillatelse fra brukeren for å taes i bruk, og dette øker terskelen for å delta. Dette er en begrensning i formatet som gjør at det er mindre effektivt enn vi hadde håpet. Vi har skrevet mer om dette i den vedlagte erfaringsrapporten.

Måloppnåelse og resultater:

Som det framgår av Attacs rapport ovenfor førte endringer i Facebooks vilkår for tilleggsapplikasjoner og de tekniske begrensningene som ligger i formatet til at kampanjen ikke lyktes og Attac rapporterer slik om resultater:

«Brukerne av applikasjonen har fått enkel informasjon om skatteparadis og har engasjert seg lokalt for å gjøre noe med dette. Vi vet at en god del av de 140 brukerne allerede har engasjert seg i temaet, så har ikke oppnådd nevneverdige resultater på dette området.»

Attac:

2. skatteparadisjulekalenderen – verdens dyreste julekalender

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Tiltaket var å produsere verdens dyreste julekalender – en skatteparadisjulekalender hvor de 24 lukene inneholdt fakta om, og forslag til løsninger på, skatteparadisproblematikken. Denne skulle gi lettfattelig informasjon om konsekvensene av global skatteunndragelse, på en tilgjengelig og spennende måte. Tekst til de 24 lukene ble produsert med utgangspunkt i organisasjonens fagkunnskap på området samt fakta hentet fra rapporten "The Price of Offshore Revisited", som ble lansert av Tax Justice Network internasjonalt i juni 2012.

Teksten forklarer hvordan skatteparadis gjør det mulig å skjule penger fra ulovlig virksomhet og unndra skatt, og at sistnevnte utgjør mesteparten av de skjulte pengestrømmene. Det ble poengtert hvilke alvorlige konsekvenser skatteunndragelse har for samfunn i både Nord og i Sør, men at det finnes løsninger som land-for-land rapportering, og lokale tiltak som skatteparadisfrie soner. Informasjonen ble tilgjengeliggjort med eksempler og festlige illustrasjoner for å nå ut til målgruppen som var ungdom på videregående skole.

Vi sendte ut julekalenderen til 235 videregående skoler i hele landet. Sammen med kalenderen sendte vi et undervisningsopplegg for lærerne der ga vi eksempler på hvordan den kunne brukes i undervisningen. Dette var skoler som tidligere har bestilt materiell fra Attac gjennom Subject Aid. I tillegg ble kalenderen gitt og sendt ut til flere politiske parti, lokalpolitikere over hele landet og organisasjoner og institusjoner.

Julekalenderen ble overrakt **finansminister Sigbjørn Johnsen** sammen med eksemplarer til hans statsråder og andre i departementet. Utviklingsminister Heikki Holmås

fikk kalenderen overrakt, det samme gjorde leder i SV, Audun Lysbakken og stortingsrepresentant Snorre Valen. Hele finanskomiteen på Stortinget ble tilsendt kalenderen. Til sammen ble rundt 400 eksemplarer distribuert, inkludert en til Norads sivilsamfunnsseksjon.

Hver dag i perioden 1.-24. desember publiserte vi innholdet og illustrasjonen fra dagens luke i kalenderen på Facebook og på temanettsiden vår skatteparadis.attac.no.

Måloppnåelse og resultater:

En hovedmålsetting for dette tiltaket var å drive folkeopplysning rettet mot ungdom gjennom distribusjon til 200 skoleklasser over hele landet. Attac rapporterer om god måloppnåelse:

«Kalenderen har nådd elever på 235 videregående skoler i alle fylkene i Norge, inkludert Svalbard.»

I tillegg ble kalenderen distribuert til rundt 100 lokale og nasjonale politikere, departementsansatte, organisasjoner og institusjoner har fått kalenderen. Attac fikk positive tilbakemeldinger fra de som mottok kalenderen, men fikk dessverre ingen respons på et enkelt spørreskjema til lærerne, som ble sendt ut sammen med kalenderne.

Attac rapporterer at det ble populært å legge ut bilder av kalenderen på Facebook og Twitter, men at det til tross dette var lavere daglig besøk (120-417) på Attacs facebook-side i løpet av advent enn forventet.

Attac rapporterer dessuten om resultater i form av at julekalenderen trolig har bidratt til generell økt interesse om tematikken, som har kommet til uttrykk gjennom a) økt etterspørsel etter Attacs hefter om skatteparadis og finansskatt gjennom Subject Aid i januar 2013, b) økt interesse for Attacs kampanje for skatteparadisfrie soner og c) at skatteparadis har kommet sterkere på den politiske dagsorden.

Attac:

3. Vet du hva banken din gjør?

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Attac Norge utarbeidet en rapport som viser at **alle av de fire største norske bankene, Nordea, Handelsbanken, DNB og Danske Bank, er aktivt til stede i skatteparadis**. Rapporten så også på bankenes etiske retningslinjer og kritikk bankene har fått i etiske, sosiale og miljømessige saker. Flere banker er involvert i atom- og/eller klasevåpen, matvarespekulasjon, såkalte verstingselskaper (eks. involvert i korrupsjon) og i prosjekter med miljømessige skadelige konsekvenser. Rapporten er ment som et grunnlag for en diskusjon om hvem som har ansvaret for bankenes investeringer og utlån, og for kunder som vil ta etiske valg når de skal plassere pengene sine.

Vi lanserte rapporten på et svært vellykket seminar på Kvernland på Litteraturhuset 24. januar. Rapportforfatter Sirianne Dahlum presenterte funnene, etterfulgt av en paneldiskusjon. **I panelet på lanseringsseminaret deltok Jan Digranes, direktør for bank- og kapitalmarkedsavdelingen i Finans Norge, Morten Sjøberg, statssekretær i Finansdepartementet, Karsten Gjefle, daglig leder i CSR Norge og Eivind Hageberg, arbeidsutvalget i Attac Norge, i tillegg til rapportforfatteren.** Emilie

Ekeberg fra Klassekampen var ordstyrer. Omlag 50 personer, inkludert representanter fra bankene og flere større NGO'er tok turen innom en fullsatt sal.

Som tillegg til funnene i rapporten produserte vi fire ulike klistremerker med QR-koder, en for hver bank, som kunne spres. Ved å scanne denne koden med en smarttelefon kommer man inn på en nettside som informerer kortfattet om hovedfunnene i eierskapsstruktur og investeringsprofilen til den aktuelle banken. Klistremerkene kan enten brukes hver for seg, og de kan utgjøre poster på en bankvandring gjennom byen. Denne kan gjennomføres av en gruppe som et lokallag eller lignende, både med og uten guide, eller av enkeltpersoner som guides ved hjelp av klistremerkene. Her er et eksempel på en bankvandring i Oslo:

<http://www.attac.no/2013/03/04/bli-med-pa-en-digital-bankvandring/>

Under Globaliseringskonferansen i november 2012 arrangerte Attac aksjonen "Bankvask" for å promotere rapporten og QR-kodevandringen. Vi inviterte deltakerne på konferansen til å bli med å "vaske" DnB i Grenda. En gjeng var kledd i hvite overhaller og utstyrt med skurekluter for å tørke vinduene til DnB, og resten ga ut løpesedler om saken, og snakket med de forbigående. Aksjonen ble avholdt parallelt med en lik aksjon i regi av Attac Malmö i Sverige. Vi streamet det hele live på Bambuser, og la det ut på nettsidene våre etterpå.

Dagen før landsmøtet vårt i februar inviterte vi til lansering av bankvandringen i Oslo. Attac-styremedlem Lise Rødland ledet en **guidet tur til filialer av de fire bankene som er omtalt i rapporten**. Utenfor hver bank ble informasjonen som kommer frem når du skanner klistremerket med QR-koden presentert for deltakerne. Denne type vandring er også arrangert av lokallagene våre som har fått tilsendt klistremerkene med QR-kodene. Vi lagde en aksjonsguide som hjelp til aktivsiter som vil arrangere byvandring. Dette er en kampanje som fortsatt pågår.

Måloppnåelse og resultater:

Attac rapporterer at målsettingene om å få ut informasjon om investeringene til de fem største bankene i Norge (bortsett fra at de begrenset seg til de fire største bankene) og å informere alle Attacs medlemmer om investeringer som går i mot miljø, utvikling og menneskerettigheter er nådd. Da rapporten ble skrevet var fortsatt ikke målet om at 100 personer skal delta i Attacs bankvandringkampanje nådd, men kampanjen var fortsatt ikke avsluttet.

Attac rapporterer dessuten om gode resultater på samfunnsnivå (impact). - Vi merker oss at rapporten har satt dagsorden og at Attac har fått sjansen til å være med og spille en viktig rolle som premissleverandør når det kommer til bankers tilknytning til skatteparadis og uetiske utlån og investeringer, skriver de og viser blant annet til følgende resultater:

- Leder i Attac Benedikte Pryneid Hansen ble invitert til å holde foredrag om funnene i rapporten på faglig lunsjseminar hos Finanstilsynet. Ingrid M. Hagen i avdeling for finans- og forsikringstilsyn hadde lest rapporten og synes den var interessant. Seminaret var åpent for alle i Finanstilsynet og ca 40 personer møtte opp.
- Rolf Mæhle i avdeling for bank og kapitalmarked i Finans Norge (tidligere FNO) henvendte seg til Attac etter å ha lest rapporten og ønsket at vi skulle skissere noen spørsmål i forbindelse med en enquête til en gruppe banker om bankenes samfunnsvar.
- Norges Bondelag og Nei til EU, som begge er kunder i banker som er omtalt i rapporten, har blitt

oppfordret til å bytte bank med utgangspunkt i rapportens funn. Nei til EU skal vurdere å bytte til en mer etisk bank. Bondelaget informerte om at de i hovedsak bruker Landkreditt, men vil fortsette å være kunde i en av storbankene av praktiske årsak. De er informert om at banken de bruker selger fondsprodukter som brukes til råvarespekulasjon, og er blitt informert om dette og de er oppfordret til å si i fra til banken.

- Vi har fått flere henvendelser fra medlemmer og andre som har fått informasjon om bankenes manglende etiske profil og som har varslet at de vil bytte til en mer etisk bank eller konfrontere sin bank med skatteparadisbruk og uetiske investeringer.

Caritas:

4. Fredsmekling og næringsinteresser hånd i hånd?

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Caritas Norge ønsket med dette tiltaket å se på hvilke sammenhenger som finnes mellom norske fredsmeklingsinitiativer, næringslivsinteresser og bistandsinteresser. I stadig flere land vil Norge kunne møte utfordringer med at de er til stedet på flere forskjellige arenaer. Det kan føre til uheldige sammenblandinger, for eksempel gjennom at norske næringsinteresser nyter fordeler av norsk utenriktjenestes tilstedeværelse. Hvilke utslag gir for eksempel dette på Filippinene der norske selskaper blant annet er involvert i ulike sider av skipsfarten, Norad støtter sivilsamfunnet og Utenriksdepartementet leder fredsforhandlinger mellom myndighetene og kommunistgeriljaen?

Tiltaket tok til i november med ansettelse av rapportforfatter Julia Loge. Etter planen skulle tiltaket gjennomføres i løpet av november og desember og rapporten skulle lanseres på nyåret i 2013. På grunn av uforutsette omstendigheter ble arbeidet forsinket og prosjektet var derfor ikke ferdigstilt før i mai 2013.

Rapportforfatter har gjennom rapporten belyst en rekke utfordringer knyttet til temaet og knyttet dette opp mot spesifikke case-land. På denne måten blir rapporten lettlest og tilgjengelig for mange, samtidig som at den har dybden som skal til for å skape debatt. Dette har også gjort det enklere å selge inn forskjellige deler av rapporten til media. Dette har vist seg å være en vellykket strategi og vi har foreløpig hatt en artikkel om Myanmar på trykk i Verdensmagasinet X, samt at en artikkel om Colombia kommer på trykk i LatinAmerika-tidsskriftet og en artikkel om Sør-Sudan kommer på trykk i Manifest Tidsskrift. Vi regner også med å få pressdekning i forbindelse med lansering av rapporten 10. juni.

Da tiltaket ble ferdigstilt kort tid før rapporteringsfristen, er det enkelte deler av tiltaket som ikke er gjennomført i sin helhet. Rapporten er ikke offisielt lansert enda, det planlagte lanseringsseminaret er derfor heller ikke gjennomført og rapporten har av den grunn hittil kun i liten grad skapt debatt rundt temaet. Vi regner allikevel med at rapporten vil ha stor betydning i vårt videre informasjonsarbeid, og vi planlegger også et lanseringsseminar 10. juni som vil dekkes av egne midler. Vi vil arbeide for å få god pressdekning av rapporten på seminaret og på den måten skape debatt rundt temaet. Når rapporten er lansert vil vi også bruke denne aktivt i vårt informasjonsarbeid. Rapporten vil publiseres på våre nettsider, samt at den allerede er tilgjengelig på issuu og ibookstore/itunes. Gjennom disse kanalene er den godt tilgjengelig for allmennheten.

Måloppnåelse og resultater:

Som det fremgår av rapporten ovenfor ble arbeidet med rapporten noe forsinket og rapportlansering satt til juni. På rapporttidspunktet var det derfor for tidlig å si noe om resultatene, utover at rapporten var ferdig.

Changemaker:

5. Informasjonspakke om økonomisk rettferdighet rettet mot studenter

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Utgivelse av boka SKJULT – om skatteparadis kapitalflukt og hemmelighold. 100-siders fullfarge publikasjon med ISBN nr. 978-82-999163-0-1. Boka inneholder generell informasjon om tematikken, ordliste, bilder, og 20 artikkelbidrag fra til sammen 30 artikkelforfattere fra inn- og utland.

Filmsnutt

Filmsnutt på 48 sek som viser hvor lite store multinasjonale IT-selskaper betaler i skatt. Ligger tilgjengelig på Youtube og spredd på sosiale medier.

<http://www.youtube.com/watch?v=Bfmv3TcQxEk&feature=youtu.be>

Foredragsmal

Visuell foredragsmal utviklet i Prezi, med filmsnutten integrert i malen.

Lanseringsseminarer

Lansering av SKJULT i byene Bergen, Oslo og Trondheim.

Trondheim: seminar avholdt på NTNU Gløshaugen med to artikkelforfattere fra boka, og representant fra revisjonsselskapet BDO. 15 deltakere. Nettsidesak om seminaret:

<http://taxjustice.no/ressurser/skjult-lansert-i-trondheim>

Oslo: lansering inngikk som en del av Kapitalfluktkonferansen 2012 (se egen rapport fra Tax Justice Network – Norge på enkelttilskudd). Innledninger fra tre av artikkelforfatterne fra boka. Ca 100 deltakere.

Bergen: her ble seminar erstattet med stand på NHH (se bilde t.h.), i kombinasjon med permanent stand i to uker på biblioteket på NHH. Tre kasser med bøker ble distribuert på denne måten (180 stk).

Måloppnåelse og resultater:

Den overordnede målsettingen med tiltaket var å øke kunnskap og stimulere til debatt om etiske perspektiver, aktører og verktøy i kampen mot kapitalflukt. Changemaker og TJN rapporterer om vekslende, men i hovedsak gode resultater, i forhold til deltakelse på arrangementer, nye abonnenter på nyhetsbrevet om skatterettferd (TJN), nye medlemmer i Changemakers lokalgrupper, visning av informasjonsvideo på youtube og etablering av kontakt på læresteder. Tiltaket skulle også stimulere til økt forskning på temaet og her rapporterer organisasjonene om særlig god måloppnåelse:

«Tax Justice Network – Norge mottar nå ukentlig henvendelser fra studenter som ønsker å skrive oppgaver på tematikken. Dette er studenter på bachelor-, master-, og doktorgradsnivå. Dette er et direkte resultat av den eksplisitte oppfordringen fra boka til studenter om å skrive oppgaver, og den brede distribusjonen av boka gjennom seminarer, artikler med mer. En av artiklene handler spesifikt om metodikk, og flere av artikkelforfatterne har identifisert mulige områder for videre forskning. Dette tror vi har medvirket til at boka har blitt et nyttig verktøy for studentene.»

Fellesrådet for Afrika:

6. Afrikabarometer - næringslivsundersøkelse

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Vi har gjennomført en spørreundersøkelse blant norske bedrifter med tilstedeværelse i Afrika. Svarene er oppsummert i rapporten «Næringsliv på nye veier», som tar sikte på å gi en bedre forståelse rundt hvordan norske selskaper møter sosiale og politiske forhold på det afrikanske kontinentet.

Rapporten er tilgjengelig fra: <http://www.afrika.no/Detailed/23465.html>

I arbeidet med undersøkelsen viste det seg at det ikke fantes noen oversikt over norsk næringsliv i Afrika. Både listene til Utenriksdepartementet, norske ambassader og interesseorganisasjoner var utdaterte og mangelfulle. Vi brukte derfor mye tid på å lage denne oversikten, som nå er fritt tilgjengelig gjennom vår bedriftsdatabase på vår hjemmeside.

Databasen er tilgjengelig fra: <http://www.afrika.no/Landinformasjon/Bedriftsdatabasen/> - og gjennom et interaktivt kart på våre landinformasjonssider

Bedriftsdatabasen er et unikt verktøy for å kartlegge hvilke selskaper som er i afrikanske land og informasjon om deres tilstedeværelse, enkelt tilgjengelig gjennom interaktivt kart. Tanken er at databasen vil være et nyttig verktøy for journalister, forskere, studenter og andre som kan bruke databasen som utgangspunkt for videre gransking. Vi har fått mange tilbakemeldinger på at dette var informasjon som var savnet, og vi er i dialog med Veiledningskontoret for næringsutvikling i utviklingsland om hvordan vi sammen kan utvikle denne databasen. Dette følges opp gjennom planlagte møter i mai/juni 2013.

Vi har presentert funnene fra undersøkelsen og oversikten over selskaper på to godt besøkte seminarer (U-landsseminar og under Globaliseringskonferansen 2012), skrevet om funnene i kronikk i Dagsavisen, fått noe presseoppmerksomhet og sendt rapporten til relevante politikere og journalister.

Funn fra undersøkelsen har også blitt brukt i boka vi lanserte 29.mai 2013, både med referanse til undersøkelsen i introduksjonskapittelet, og enda viktige som en veiledende referanse underveis for vinklinga i boka.

I boka har vi også laget et kart over norsk næringsliv i Afrika, inndelt etter næringssektor – basert på databasen. Kartet sammenstilles med en oversikt over hvilke sektorer som skaper gode og langsiktige arbeidsplasser. Det er først og fremst gjennom anstendige arbeidsplasser at investeringer kan føre til inkluderende utvikling.

Det blir her tydelig at de fleste norske selskaper opererer innen sektorer som skaper svært få arbeidsplasser. Fra bokas innledning:

Arbeidsplasser er trolig det mest prekære spørsmålet i Afrika i dag. Norsk næringslivs satsing i afrikanske land har økt betydelig i takt med de siste årenes veksttendenser, og med norsk næringslivssatsing følger lovprising av nordisk modell og politikertaler om arbeidsplasser, trygghet og sosial dialog. Men dessverre: Fellesrådets oversikt over norske bedrifters satsing i Afrika tyder på at den overveldende delen av satsingen skjer i de sektorene som skaper færrest arbeidsplasser, nemlig olje- og gassektoren. Mye tyder for eksempel på at det store norske offshoreeventyret i Angola skaper flere arbeidsplasser i Norge enn i Angola. Og bare en liten andel av de norske bedriftene ser foreløpig ut til å ha funnet en god metode for kontakt med lokal fagbevegelse, ifølge undersøkelsen (...)

Se RORG-samarbeidets oppsummering av debatten rundt norsk næringsliv og CSR, med referanse til rapporten og til databasen: <http://www.rorg.no/Artikler/2900.html>.

Måloppnåelse og resultater:

I tillegg til at den planlagte kartlegging ble gjennomført og rapport ferdigstilt rapporterer Fellesrådet for Afrika om resultater i form av at resultatene ble gjort kjent og bidro til debatt gjennom media, årboka, arrangementer m.v. De fremhever ikke minst gode resultater i forhold til målsetting om «at relevante næringslivsfolk får ny kunnskap og reflekterer rundt sin tilstedeværelse i utviklingsland» og at «bedre kunnskap fører forhåpentligvis til mer gjennomtenkte strategier og tilrettelegging»:

«Vi har fått svært positiv tilbakemelding fra NABA, Norfund og (...) Veiledningskontoret for Næringsutvikling i Utviklingsland, spesielt på at databasen er et viktig verktøy. Vi fortsetter arbeidet med å spre informasjon til selskaper, sannsynligvis i samarbeid med Veiledningskontoret.»

FIAN:

7. Norsk utenrikspolitikk: Ivaretas Norges menneskerettighetsforpliktelser?

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Utarbeidelse av rapport

FIAN Norge engasjerte Morten Aulund til å skrive en rapport om Norges ekstraterritoriale menneskerettighetsforpliktelser (ETO). Han var ansatt i perioden juli – november 2012 for å utarbeide rapporten.

I ETO-rapporten presenterer vi to saker der vi mener norske myndigheter bryter retten til mat:

1. Statens Pensjonsfond – Utlands (SPU) investeringer i Goldcorp som driver Marlin-gruven i Guatemala.
2. Opplysvesenets fonds (OVF, til den norske kirke) investeringer i Global Solidarity Forest Fund (GSFF) som har etablert en treplantasje i Niassa, Mosambik.

I 2012 fikk vi vite at FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter vil gjennomføre sin utspørring av Norge i november 2013. Vi har derfor valgt å vente med å lansere rapporten til høsten 2013 for å sikre at den er mest mulig oppdatert. Det gir oss også mulighet til å kunne inkorporere saker andre organisasjoner jobber med, dersom dette skulle være interessant. Vi er i dialog med Forum for Utvikling og Miljø om å inkludere SPUs investering i Posco (svært omstridt på grunn av mineralutvinning i Orissa, India).

Møte med OVF og seminar om treplantasje i Niassa, Mosambik

I oktober hadde FIAN Norge besøk av Júlio Dos Santos Pêssigo og Rita João Rezuane, lokale bønder fra Niassa, Mosambik. I tillegg var Eugnélío Pedro Buquine her, som representant for den mosambikanske bondebevegelsen UNAC. De var i Norge som del av en Europa-tur for å sette lys på menneskerettighetsbrudd i forbindelse med GSFF sin treplantasje i Niassa. Reisekostnadene til denne turen er dekket av et samarbeidsprosjekt mellom flere FIAN-seksjoner i Europa (med unntak av FIAN Norge). Utgifter i Norge er dekket av FIAN Norge over tilleggsbevilgningen.

Representantene fra Mosambik og FIAN Norge hadde møte med ledelsen i OVF og representanter fra Mellomkirkelig Råd om saken. Denne dialogen er viktig, da lokalsamfunnet i Niassa ikke krever at plantasjonen skal legges ned, men at GSFF skal kompensere for tap og innfri løfter som tidligere er gitt til lokalsamfunnet.

FIAN Norge, i samarbeid med Fellesrådet for Afrika, Fremtiden i Våre Hender og Utviklingsfondet, avholdt seminaret «Gud og grønne skoger». Seminar tok opp både landranssaken i Niassa og ETO-rammeverket. Dette debattmøtet ble holdt isteden for det planlagte debattmøtet for å lansere rapporten.

Måloppnåelse og resultater:

For FIAN var det ved rapportering til Norad for tidlig å kunne si noe sikkert om måloppnåelse fordi ØSK-komiteén først ville gjennomføre sin utspørring av norske myndigheter i 2013.

FIVH:

8. Norsk utvinningsindustri i Afrika – investeringer og samfunnsansvar

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Framtiden i våre hender fikk midler til en oversiktsrapport over grunnleggende fakta om norsk deltakelse i Afrikas gruve-, olje- og gassvirksomhet, med hovedvekt på investeringer og etikk. Spørsmål som vi ønsket svar på er hvor mange norske selskaper som deltar direkte i utvinningen av Afrikas mineralrikdom. Hvor mange norske olje- og gasselskaper som opererer i Afrika, hvilke de er og hvor de opererer, fantes det ingen god og oppdatert oversikt over – før denne rapporten ble produsert. Andre spørsmål vi ønsket å belyse var:

Hvilke afrikanske land er i dag olje- og gassprodusenter, og hvilke internasjonale oljeselskaper har hovedinteresser i disse landene? Har de norske selskapene etiske retningslinjer for samfunnsansvar, eventuelt hvordan forholder de seg til etiske og menneskerettslige utfordringer? Er det mulig å spore en trend eller utvikling de siste årene – sett i forhold til vår undersøkelse i 2006?

Resultatet av tiltaket er en omfattende og grundig rapport som dekker alle disse problemstillingene. Rapporten har fått tittelen «Norsk utvinningsindustri i Afrika – En kartlegging av norske selskapers etiske framturen» og ble skrevet av utreder Eirik Steindal som har vært tilknyttet Framtiden i våre hender i flere år.

Hovedfunn i undersøkelsen

Norske olje- og gassinvesteringer i Afrika har økt kraftig det siste tiåret – og Statoil er den suverent dominerende aktøren blant de norske. I antall så er det leverandørindustrien som klart dominerer. Vår kartleggingen viser at minst 65 norske selskaper er i dag involvert i olje- og gassindustrien i Afrika. Fire av disse er oljeselskaper, 26 er såkalte oljeserviceselskap, og ytterligere 35 leverandørbedrifter er identifisert med aktivitet i regionen.

De fleste norske selskaper er aktive i Vest-Afrika. Det samlede antallet norske virksomheter i denne regionen, er dobbelt så høyt som i vår undersøkelse om norsk oljenæring i Vest-Afrika fra 2006. Den gang fant vi 34 norske selskaper med aktivitet i regionen, hvorav 4 var oljeselskaper. Kampen om afrikanske ressurser er ventet å tilta i årene som kommer. Norske selskaper er ventet å styrke sin posisjon i det afrikanske markedet, spesielt innen undervannstjenester.

Som en del av denne undersøkelsen har vi vurdert om norske utvinningsindustrien som er aktive i Afrika, har en policy på etikk. Vi har ikke vurdert hvordan dette etikkarbeidet gjennomføres i praksis, noe som ville bli for omfattende for denne undersøkelsen, men om selskapene overhodet har etiske retningslinjer og hvordan disse er bygget opp. Tanken er at bevissthet og beredskap innenfor samfunnsansvar (CSR), er ingen garanti, men første skritt mot en bedre praksis.

Gjennomgangen viser at kun en tredjedel av selskapene innenfor olje- og gassektoren kan sies å legge tilfredsstillende etiske retningslinjer til grunn for sin virksomhet. Disse selskapene bygger sin etikkpolicy på ILOs kjernekonvensjoner, FNs Global Compact prinsipper og/eller menneskerettighetene.

Hos resten av selskapene bærer etikkarbeidet preg av vage formuleringer, ufullstendige retningslinjer, ensidig fokus på HMS og korrupsjon, eller i verstefall totalt fravær av etikkhensyn.

Store selskap som Statoil og Aker Solutions er eksempler på selskaper som fremstår med solide etiske retningslinjer. Bourbon, DOF, Farstad og Odfjell, hvorav tre er rederier og ett er et rig/boreskipselskaper, er eksempler på andre selskaper som har et gjennomtenkt forhold til CSR og godt utarbeide etiske retningslinjer. I andre enden finner vi selskapene CECON, Ocean Rig, Siem, Fred.Olsen Energy og EMAS som har lite eller ingen informasjon om samfunnsansvar på sine hjemmesider og som tilsynelatende ikke prioriterer etikkarbeidet høyt.

I kontrast til olje- og gassektoren har vi kun identifisert tre norske gruveselskaper som er aktive i Afrika og et leverandørselskap. På CSR-fronten preges disse tre selskapene av de generelle problemene som gruvesektoren sliter med, nemlig lav bevissthet om samfunnsansvar og generelt store problemer med menneskerettigheter og forhold til lokalbefolkningen. To av selskapene, Avocet Mining og IGE Resources, har svake etiske retningslinjer, som ikke bygger på ILOs kjernekonvensjoner eller internasjonalt anerkjente standarder for arbeidsmiljø. På IGEs hjemmesider antydes det sågar at selskapet er medlem av Global Compact, men nærmere undersøkelser viser at det ikke er tilfelle. Det tredje selskapet Hudson Bay Resources har ikke etiske retningslinjer for sin virksomhet, mens leverandørselskapet Devico har til vår overraskelse besluttet å hemmeligholde sin etikkpolicy. Erfaringsmessig er det selskaper som i liten grad har arbeidet med samfunnsansvar som velger å tilbakeholde denne typen informasjon.

Selv om norske selskap er lite aktive innen gruvedrift i Afrika, har Statens Pensjonsfond Utland (SPU), også kalt Oljefondet, sett verdien av å investere i utvinning av mineraler på kontinentet. SPU har investert 25,7 milliarder kroner i 15 av de 20 største gruveselskapene. Gruvesektoren anklages jevnlig for brudd på menneskerettighetene og miljødeleggelse. Fire av de 20 største selskapene er også kastet ut av fondet nettopp på grunn av brudd på de etiske retningslinjene. Det til tross, flere av selskapene som fortsatt er i SPU's portefølje er forbundet med dårlige arbeidsforhold og miljødeleggelse.

Måloppnåelse og resultater:

- Tiltaket er del av en langsiktig satsning på å sette søkelys på norsk utvinningsindustri i utviklingsland generelt, og Afrika spesielt, skriver FIVH i sin rapport og peker på at det er vanskelig å måle det overordnede målet om «å få til policyforandringer som skjerper norske selskapers arbeid på samfunnsansvar og etikk, og som på sikt vil sikre utviklingslandene bedre miljø- og arbeidsforhold samt en større del av verdiene som deres ressurser og skaper». Når det gjelder det mer spesifikke målet om å innhente ny informasjon rapporterer de imidlertid om god måloppnåelse:

«Rapporten har innhentet en stor mengde ny informasjon som tidligere ikke har vært kjent. Dette vil gi et verdifullt bidrag til vår egen og også andres kritiske søkelys på norsk

utvinningsindustri. For første gang er det dokumentert at norsk olje og gassindustri satser massivt på det afrikanske kontinentet. Sammenlignet med vår undersøkelse fra 2006 er det nå dobbelt så mange selskaper involvert. Dette er helt unike tall som fremkommer bare gjennom et møysommelig arbeid over tid. Vår undersøkelse viser at de fleste norske ambassader og konsulater sitter med utdaterte lister over norske selskaper som er tilstede i landene, og at det er et stort behov for sikker informasjon. Samtidig endrer bildet av hvilke selskaper som er «inne og ute» hele tiden, noe som stiller store krav for å holde seg noenlunde oppdatert.

I tillegg viser vår rapport at et mindretall av de norske selskapene som arbeider innenfor en så utsatt sektor, har tilfredsstillende etiske retningslinjer og krav. Dette er i seg selv ingen garanti for en god praksis, men sier likevel om hvilket nivå selskapene plasserer CSR-aktiviteten. På så utsatte områder skulle man tenke at selskaper fra et av verdens rikeste land, hadde en god mobilisering. Det har de altså ikke. Og verst av alle er også de norske selskapene innenfor den beryktede gruvesektoren.»

KFUK-KFUM Global: 9. 0 fattige i 2030

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Tiltaket har vært innrettet mot å starte mobilisering blant ungdom omkring nye tusenårs mål (post 2015- agendaen) særlig for å heve ambisjonsnivået fra reduksjon til avskaffelse av fattigdom. Show og kreative virkemidler har vært en viktig del av dette, det har også blitt produsert og distribuert materiell, gjort pressearbeid og gjennomført seminarer og korte videokonferanser med ungdom i sør som en del av prosjektet.

Måloppnåelse og resultater:

KFUK-KFUM Global hadde følgende målsettinger for tiltaket:

- Skape oppmerksomhet og folkelig engasjement rundt behovet for å erstatte tusenårs målene med nye, mer ambisiøse og bærekraftige utviklingsmål.
- Skape oppmerksomhet rundt de politiske prosessene knyttet til utviklingen av nye mål.

De rapporterer slik om måloppnåelse:

«Vi vurderer at vi har bidratt til økt oppmerksomhet og engasjement i tråd med våre målsettinger, og lykkes med å gjøre dette på en måte som har tilrettelagt for videreføring av initiativet i Norge i 2013 og internasjonalt fram mot FNs neste generalforsamlinger. Vi har skapt bredt eierskap og engasjement til forventningen om et mål om 0 fattige i 2030 i KFUK-KFUM og lykkes med å involvere unge mennesker over hele landet i prosessen. I kjølvannet av de som er direkte involvert vet vi at det også er store nettverk lokalt og på sosiale medier.»

KFUM-KFUK Global rapporterer også omfattende om hvordan tiltaket på ulike måter bidro mer konkret til å mobilisere eget nettverk for 0 fattige i 2030, herunder:

- Ved hjelp av KFUK-KFUM Global utformet Ten Sing Norway høsten 2012 et show med dette som tematisk fokus. Showet ble presentert 4 ganger i oktober i Oslo med om lag 700

publikummere totalt.

- I oktober markerte Norges KFUK-KFUM KFUKs 125 års jubileum på Litteraturhuset. Fokuset for seminaret var unge kvinners rolle i kampen mot fattigdom. Dette ble en anledning for Ten Sing Norway til å presentere sitt budskap for sentrale tillitsvalgte og stab i Norges KFUK-KFUM og KFUK-KFUM Speidere samt for den internasjonale bevegelsen representert ved generalsekretær for World YWCA, Nyaradzayi Gumbonzwanda. I etterkant av dette har vi fått anledning til å presentere Stop poverty kampanjen og særlig krav mot post-2015 agendaen mer inngående for bevegelsen på globalt nivå. Dette har blitt tatt svært godt imot og brakt videre inn mot de globale prosessene gjennom vår generalsekretær.
- Norges KFUK-KFUM har eierskap til flere folkehøgskoler. Disse har også blitt mobilisert i forbindelse med arbeidet. Vi har jobbet særskilt tett med Valdres, Rønningen og Sunnmøre folkehøgskoler og gjennomført seminarer her med temaet som fokus.

KFUK-KFUM rapporterer også at de «lykkes i å skape oppmerksomhet om de pågående prosessene i lokalsamfunn i Norge» og viser til dekning i lokalaviser, egne Facebook-sider, lokale aktiviteter i regi av folkehøgskoler og andre og produksjon av materiell (postkort, tatoveringer og t-skjorter), som ble sendt til lokale kontaktpersoner i mer enn 300 grupper i Norge. Ved rapporteringstidspunktet var status for postkortaksjonen slik:

«I løpet av perioden juni 2012 til mai 2013 har vi samlet inn 7292 signerte postkort til kampanjen i Norge. Statsministerens kontor er orientert om dette og vi forsøker å få han til å motta disse i et møte med oss.»

LAG:

10. Foredragsserie og blogg om det nye Brasil

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

1. Over 70 innlegg om Brasil ble lagt ut på bloggene [BrasiLeira](#) og [Folk og røvere i Latin-Amerika](#) i perioden mars-desember 2012. Sakene handlet om brasiliansk politikk, økonomi, historie, miljø og kultur, samt landets forhold til Latin-Amerika, Kina, BRICS, USA og Norge.
2. 6 kronikker og leserinnlegg om Brasil ble publisert i avisene Morgenbladet, Klassekampen, Dagsavisen, Dagens Næringsliv og Aftenposten.
 - [Fotballfest rammer de](#) fattige - Aftenposten 02.02.13 (kronikk om fotball-VM)
 - [Baksiden av medaljen: Brasiliansk imperialisme](#) – Morgenbladet 23.02.12
 - [Viser Rio+20 at en ny verdensorden ikke virker?](#) – Klassekampen 02.07.12
 - [Bakrus i Brasil](#) - Dagens Næringsliv 24.10.12 (kronikk om politiske utfordringer i Brasils oljeindustri)
3. 9 debattinnlegg/kommentarer ble lagt inn på norske avisers debattsider på nett. Blant dem er
 - [Brasil er kjerringa mot strømmen](#) – Nye meninger 30.08.12
4. 8 forelesninger, 6 foredrag og 3 innledninger om Brasil ble holdt i Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Ås, Fredrikstad, Oslo og Bærum.
5. En to ukers studiereise til Brasil ble gjennomført i mars 2012. Intervjuer med forskere, NGO-mennesker, aktivister, næringslivsrepresentanter og diplomater ble gjort i São Paulo og Rio. Samtaler med ”mannen i gata” gjennomført i de samme byene. Litteratur kjøpt inn.
6. Bloggen BrasiLeira fikk ny design og nye tekniske løsninger
7. Prosjektansvarlig har blitt intervjuet om Brasil i 3 avisoppslag og 2 ganger på NRK P2 (28.01.12 og 12.10.12).

- Bistandsaktuelt, 29. oktober 2012: [Norge må legge press på Amazonas-fondet](#)
- VG nett, 15. november 2012: [Kjemper for å stoppe voldsbølgen i São Paulo før VM](#)
- Dagsavisen, 24.10.12 [Middelklassens nye rike](#)

Måloppnåelse og resultater:

- Målsettingen om "mer oppdatert kunnskap om Brasil på norsk legger grunnlag for et mer engasjert sivilsamfunn og bedre beslutninger i norsk forvaltning, næringsliv, organisasjonsliv og akademia" er nådd, rapporterer LAG og utdyper det slik:

«Oppdatert kunnskap om Brasil har nådd fram til alle disse målgruppene gjennom foredrag, forelesninger, avis- og blogginnlegg. Det har bidratt til å nyansere bildet av Brasil i Norge. Landet ble i 2010 og 2011 nesten ensidig framstilt som en suksess i norsk media. Fra 2012 har bildet blitt mer balansert, og LAG holder det for sannsynlig at dette prosjektet har bidratt til den endringen.»

Som indikatorer på at det forventede resultatet "Mer oppdatert kunnskap om Brasil er gratis og enkelt tilgjengelig for et norsk publikum både i elektronisk og trykt form, samt i form av foredrag, innledninger og forelesninger" er nådd oppgir LAG bl.a.:

- I dag ligger det omtrent 250 saker på Brasileira, og til sammen er den sannsynligvis den bredeste kunnskapsbasen om Brasil på norsk.
- Prosjektet har produsert 15 avisinnlegg i trykt og elektronisk form. Dette har (...) bidratt til å nyansere medias omtale om Brasil.
- Prosjektansvarlig har også holdt 17 foredrag/forelesninger/innledninger for organisasjoner, universiteter og for næringslivet over hele landet. Disse møtene har alltid dreid seg om det moderne Brasil, og har ført til gode spørsmål og debatt.

LAG:

11. Magasin: Grasrotkamp i Mexico

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Det har blitt produsert et magasin med tittelen «Grasrotkamp i Mexico». Et blad på 40 sider med til sammen 18 ulike tekster. Et viktig fokus i magasinet er sosiale bevegelser, organisasjoner og enkeltindivider som organiserer seg i arbeidet for å skape alternativer til den nyliberale politikken som føres av meksikanske myndigheter. Deltakelse- og engasjement på grasrotnivå er en gjennomgående rød tråd.

Magasinet er delt opp i to hoveddeler. Del en fokuserer på bonde- og urfolksbevegelsen Zapatistene og problemstillinger knyttet til jordkonflikt i delstaten Chiapas. Målet er å gi en god historisk innføring i zapatistbevegelsen, og gi et dagsaktuelt innblikk i politiske, sosiale og økonomiske utfordringer i Chiapas. Hovedtema som taes opp er autonomi/selvbestemmelse, militarisering og lavintensitetskrig, kvinnekamp, kritikkverdige utviklingsprosjekt, konsekvenser av frihandelsavtaler og gruvedrift.

Del to fokuserer på mangfold i grasrotorganiseringen i Mexico. Det blir gitt eksempler på sosiale bevegelser, organisasjoner og enkeltindivid som arbeider for en alternativ politisk utvikling der

lokalbefolkningen har en mer aktiv deltakelse i organiserings- og beslutningsprosesser. Viktige tema er politiske fanger, sexarbeidere som organiserer seg, autonomi/selvbestemmelse, privatisering av vannkraft, migrasjon, studentbevegelsen Yo Soy #132 og presidentvalget 2012.

Magasinet har blitt distribuert ved stands og under ulike arrangement i regi av LAG. For eksempel under Globaliseringskonferansen og åpne temamøter. Enkeltartikler har blitt publisert på LAGs nettside og blogg (Folk og Røvere i Latin-Amerika) og i det sørsamiske kirkebladet Daerpies Dierie. Vi benytter også Subject Aid (et lager som distribuerer informasjonshefter gratis via sin nettside) for å gjøre heftet tilgjengelig for skoleklasser, folkehøyskoler, organisasjoner og privatpersoner.

Måloppnåelse og resultater:

LAG hadde satt opp en omfattende liste med målsettinger for dette tiltaket:

1. Spre kunnskap om den politiske og sosiale situasjonen i Mexico.
2. Fremme stemmen til ulike grasrotbevegelser gjennom å belyse deres kamp for alternative løsninger på lokale, nasjonale og globale utfordringer.
3. Øke kunnskapsnivået, interessen og engasjementet i og utenfor målgruppen.
4. Rekruttere nye brigadister til senere solidaritetsbrigader gjennom LAG.
5. Engasjere flere til å drive solidaritetsarbeid.
6. Oppdatere LAGs infomateriale om Mexico.
7. Vise et annet bilde av Mexico enn det som framstilles i de store media i Norge.
8. Bidra med et grasrotperspektiv i samfunnsdebatten knyttet til utviklingspolitikk.

I sin rapport redegjør LAG for hvordan tiltaket gjennom rapportens innhold, distribusjon av rapporten (bl.a. gjennom Subject Aid) og ulike arrangementer bidro til resultater i tråd med disse målsettingene.

Norges Fredslag:

12. Arms Trade Treaty 2012

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Fredslaget ønsket gjennom dette prosjektet å formidle hva som er av Sør perspektiver og interesser i ATT prosessen (Sør står altså for 80% av verdens våpenimport) i forhold til land i Nord's posisjoner (som fortsatt er nesten alene om å eksportere krigsmateriell globalt målt i omsetningsverdi). Gjennom forberedende komitearbeid og selve konvensjonsforhandlingene i New York formidlet vi fremdrift, målsettinger og resultat av forhandlingene til norsk offentlighet. Vi drev kampanje, produserte analyser som knytter ATTs prinsipper til faktisk våpenhandel/ eksportkontrollpraksis og rapporterte fra den globale ATT prosessen til norske målgrupper frem mot høsten 2012. Etter at konvensjonsforhandlingene brøt sammen i juli, fortsatte Fredslaget folkeopplysningsarbeid i Norge om situasjonen, og dertil muligheter for å feste ATT prosessen til både norsk regelverk for import og eksport av krigsmateriell, relevante bedrifters samfunnsansvar, styringsdokument for utviklingshjelp, statens kapitalforvaltning, statens aktive eierskap i norsk våpeneksporterende industri og revideringen av EUs fellesposisjon for våpeneksport (som også gjelder for Norge).

Måloppnåelse og resultater:

Fredslagets overordnede målsetting med dette tiltaket var å bidra til at ATT ble et så sterkt,

krigsforebyggende og utviklingsfremmende avtaleverk som mulig. Videre var det Fredslaget målsetting at ATT skulle bli kjent i Norge og at dette avtaleverket på sikt skulle kunne benyttes både sikkerhetspolitisk, utviklingspolitisk og næringspolitisk til å befeste ny samstemt fredspolitik i landet. I forhold til disse målsettingene rapporterer Fredslaget slik om måloppnåelsen:

«Utgangsposisjonen for dette tiltaket var at ATT prosessen var forholdsvis lite kjent i Norge. Viktigst i denne sammenheng er at konvensjonens utviklingsmessige og fredspolitiske potensiale var ukjent for folk flest, og at det i alt for liten grad ble drevet fredspolitiske kampanjer for ATT ute i verden.

Når det gjelder Nord- Sør perspektiv i ATT prosessen er det kun Fredslaget som har utredet og publisert betydelig på dette feltet i Norge. Muliggjort gjennom tilleggstilskudd fra Norad i 2008 og 2009, produserte Fredslaget en større rapport og syv fagartikler om Sørs posisjoner og interesser slik de per det tidspunkt hadde fremkommet i ATT prosessen, for så å analysere disse i et Nord- Sør perspektiv. I dette tilleggstilskuddet for 2012 har vi fulgt opp dette arbeidet, og gjort problemstillingene langt mer kjent for både sivilsamfunn og myndigheter i Norge.

At ATT i perioden dette tiltaket virket ble langt bedre kjent i Norge enn tidligere er hevet over enhver tvil, men dette var det flere enn Fredslaget som bidro til. Fredslagets tiltak kan allikevel sies å være en viktig grunn til at ATT ble langt mer omtalt i media, og mer kjent både i sivilsamfunn og blant folk flest i 2012.»

Fredslaget rapporterer dessuten detaljert om den konkrete oppfølgingen av de 10 aktivitetene som ble gjennomført i forbindelse med tiltaket og som sammen bidro til måloppnåelsen.

Norges Naturvernforbund: 13. Global klimarettferdighet

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Tiltaket var et seminar som ble gjennomført 19. oktober 2012 på Litteraturhuset i Oslo. Om lag 80 personer deltok på seminaret. Blant innleiderne på seminaret var utviklingsminister Heikki Holmås, spesialrådgiver for Afrika-gruppen i klimaforhandlingene Seth Osafo og direktør for den amerikanske tenketanken EcoEquity, Tom Athanasiou.

Seminaret ble i henhold til oppfordring fra Norad strømmet direkte med videolink, og opptak av foredragene ble tilgjengeliggjort på naturvernforbundet.no.

Artikkelsamlingen ble ferdigstilt i mai 2013, og inkluderer bidrag både fra innleiderne på seminaret og fra andre viktige stemmer i debatten om klimarettferdighet.

Måloppnåelse og resultater:

Når det gjelder måloppnåelsen generelt konkluderer Naturvernforbundet slik:

«Vi vurderer at seminaret som er gjennomført og artikkelsamlingen som er ferdigstilt utgjør vesentlige og verdifulle bidrag til økt kunnskap og folkelig engasjement i Norge om klimarettferdighet.»

Når det gjelder resultater peker Naturvernforbundet særlig på at «seminaret har bidratt vesentlig til å styrke Naturvernforbundets forståelse av tematikken, og vår kapasitet til å videreutvikle politikk og informasjon til norsk klimadebatt og utviklingsdebatt» og utdyper det slik:

«Naturvernforbundet arbeider i skrivende stund videre med å styrke dialogen mellom norske miljøorganisasjoner, utviklingsorganisasjoner og myndigheter når det gjelder klimarettferdighet. Utdypede og fornyede innspill har blant annet blitt utformet innenfor rammene av Forum for Utvikling og Miljø (ForUM), og innspill gitt blant annet til Miljøverndepartementets arbeid med en norsk strategi for den inneværende klimaforhandlingsrunden.»

SAIH:

14. Video: Africa for Norway

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

SAIH laget en falsk innsamlingsvideo, kalt «Radi-Aid: Africa for Norway», som ble lansert med nettside den 16. november 2012. Vi ønsket å snu de unyanserte og negative bildene av Afrika på hodet. Dette gjorde vi ved å lage en humoristisk musikkvideo, hvor vi presenterte feilaktige og generaliserte klisjeer om Norge sett ut fra et "afrikansk" ståsted. I etterkant arrangerte vi debattkveld med konsert i Oslo.

Måloppnåelse og resultater:

SAIHs målsettinger var å utfordre og endre stereotype oppfatninger som bidrar til å skape et uriktig bilde på situasjonen og løsninger i land i Sør, og å skape bred deltagelse og debatt om fremstillinger av Sør og innsamlingskommunikasjon. De vurderer måloppnåelsen i prosjektet som svært god:

«Vi oppnådde langt mer enn vi hadde trodd var mulig. Tallmessig har vi nådd ekstremt mange, både direkte og gjennom mediedekning. Når vi så ser nærmere på meningsinnholdet i blogger, kommentarer og nyhets saker, ser vi at vi også kvalitativt har truffet målsetningene våre godt. På YouTube, Facebook, Twitter og i kommentatorfelt i aviser har debatten gått, og vi ser at mange som ikke nødvendigvis forholder seg til utvikling og utenrikspolitiske forhold til daglig ser videoen og utvikler sine egne meninger om hvorvidt det er negativt med stereotypisk og svartmalende kommunikasjon. Vi har klart å trigge folk til å ta opp diskusjoner som vi tror kan bidra til å endre holdninger i vesten. For å sitere en kommentar fra Youtube: 'a pair of new glasses – thank you' . «

SAIH rapporterer ellers utfyllende om måloppnåelse internasjonalt, om hvordan prosjektet har blitt mottatt og bidratt til debatt, og fremhever blant annet hvordan videoen har blitt fulgt opp ved en rekke skoler og universiteter:

«Blant de beste indikatorene på kvalitativ måloppnåelse vi har, er at en rekke universiteter og skoler har benyttet seg av videoen i undervisning og slik gått grundigere inn på tematikken med elever og studenter. Vi har fått tilbakemeldinger på at videoen har blitt brukt på Universitetet i Oslo, Oxford Business School, Freie Universität Berlin, Catholic University of Paris, Uppsala University, Noragric University of Life Sciences, Akademiet VGS i Sandnes, Universitat de Vic, Spania, University of Vienna, University of Paderborn, Germany, Humboldt Universität Berlin, Pace University i New York City, Oakland University, Goldsmith

university i London, og London School of Economics.”

Andre indikatorer omfatter bl.a.:

- Vi har også fått vite at videoen vår har blitt en gjenganger som “ice-breaker” på konferanser og møter om utvikling (blant annet fra det tyske og canadiske utviklingsdirektoratet, og store organisasjoner som One og Gates Foundation).
- OECD trekker frem Africa for Norway ett av 12 «best practice» på utviklingskommunikasjon i 2012, og vil bruke prosjektet som et eksempel i en rapport som lanseres senere i år.
- SAIH anser langtidsengasjementet for prosjektet som en god indikator på måloppnåelse. Vi er i slutten av mai 2013, og fortsatt mottar vi henvendelser fra media, vi har deltatt på to TEDx-arrangementer i Spania og Tyskland, to SAIH-aktivister får sponset en tur til Tyskland for å delta på et Global Participation Forum i sommer, og engasjementet på Facebook-siden vår er fortsatt stort. Alt dette tolker vi som signaler på at vi har lykket godt med prosjektet. Vi har mottatt flere forespørsler fra forfattere av ulike bøker, sosiale medie- eksperter, studenter som ønsker mer informasjon og samarbeid om prosjekter. Prosjektet har også blitt analysert i et akademisk essay av en forsker fra University of British Columbia Okanagan, Canada.

SLUG:

15. Oljefondets investeringer i statsobligasjoner

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Rapporten “Etisk underskudd” drøfter muligheten for å legge krav om åpenhet rundt offentlig pengebruk og parlamentarisk deltakelse til grunn som retningslinjer for SPU’s investeringer i statsobligasjoner. Krav om åpenhet og deltagelse kan bidra til å forhindre at fondet finansierer menneskerettighetsbrudd. Samtidig er slike krav mindre politiske og mer gjennomførbare enn en svarteliste av land som bryter menneskerettighetene.

Rapporten stimulerte til en konstruktiv og kritisk debatt om SPU’s investeringer i statsobligasjoner. Vi har fått positivt tilbakemelding på innholdet i rapporten og politikk anbefalingene av Finansdepartementet og en rekke Stortingpolitikere fra Høyre, Venstre, FrP, SV og KrF. Vi har hatt en-til-en møter med en rekke Stortingpolitikere der vi har diskutert funnene fra rapporten, og presentert forslaget vårt på høring både i Finanskomiteen og Utenriks- og forsvarskomiteen på Stortinget. På rapportlanseringen fikk vi også positive tilbakemeldinger av statssekretær i Finansdepartementet Hilde Singsaas (A). Nå håper vi at Stortinget vil be regjeringen om en ny gjennomgang av Oljefondets investeringer i statsobligasjoner, med utgangspunkt i muligheten for å stille åpenhetskrav til utstederlandet.

Måloppnåelse og resultater:

I sin rapport peker SLUG på at dette tiltaket inngikk i et langsikt arbeid for å styrke retningslinjer for slike utlån (Oljefondets investeringer i statsobligasjoner), som startet i 2008 med rapporten “Borrow my Pension”. De rapporterer i detalj om resultater på de ulike oppsatte prosjektmål og indikatorer for tiltaket og oppsummerer slik:

«Slik det fremgår av den nedenstående resultatrapporteringen, har vi i stor grad oppnådd målene våre. Vi har engasjert medlemsorganisasjonene våre i referansegruppa og i

foredragsvirksomhet etter at rapporten ble ferdig. I tillegg har flere av medlemsorganisasjonene våre interessert seg for problemstillingen, blant annet Changemaker, Attac, KrFU, Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp. Vi har snakket om problemstillingene på ungdomsleirene til AUF, Unge Venstre og KrFU, og SV, KrF og Venstre har tatt de generelle anbefalingene våre inn i partiprogrammene sine. Rapporten har også fått internasjonal oppmerksomhet, og blitt publisert både på Eurodads nettsider og på den amerikanske bloggen Righting Finance.»

SLUG:

16. Å sette presedens – overførbarheten av den norske gjeldsrevisjonen

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Når regjeringen i sommer lanserer resultatene fra den norske gjeldsrevisjonen blir Norge offisielt det første utlånerlandet som går igjennom egen utlånsportefølje. Med dette viser regjeringen at den tar sitt medansvar som utlåner på alvor. Selv om politikken er banebrytende er det likevel fare for at revisjonen blir stående som et ensomt eksempel på ansvarlig utlånspolitikk. Med dette prosjektet ønsker vi å bidra til å styrke overførbarheten til revisjonen.

For at andre land skal følge Norges eksempel har vi i Slett U-landsgjelda (SLUG) samlet internasjonale innspill til hvordan den norske modellen kan anvendes i andre kontekster. Innspillene ble hentet fra sivilsamfunnsorganisasjoner og akademikere verden over, og særlig innspill fra aktører i Tunisia. Tunisia ble valgt som case-studie fordi myndighetene vurderer å gjennomføre sin egen gjeldsrevisjon. Vi intervjuet tunisisk sivilsamfunn, akademikere, sentralbanksjefen, parlamentarikere og Finansdepartementet for å få et bredt bilde av hvilke elementer som er viktig i et låntagerlands gjeldrevisjon.

Funnene er samlet i rapporten "Exportable". De viser særlig at den norske modellen har to alvorlige svakheter: i) Den gjennomføres som en skrivebordsstudie og at ii) Konsultasjoner med berørte parter i Sør vektlegges ikke.

SLUG presenterte funnene i samarbeid med Fellesrådet for Afrika på Litteraturhuset i januar 2013. På seminaret hadde vi invitert den tunisiske parlamentarikeren Mabrouka Mbarek, og statssekretær i Utenriksdepartementet Arvinn Gadgil og rapportforfatter Ingrid Harvold Kvangraven fra SLUG. Ordstyrer var Torbjørn Graff Hugo fra International Law and Policy Institute (ILPI). Rapporten har også blitt presentert for byråkrater i UD, Stortingspolitikere i Finans og Utenriks- og Forsvarskomiteen, Deloitte (selskapet som skal gjennomføre gjeldsrevisjonen) og til elever og studenter ved foredrag for videregående skoler og folkehøyskoler.

Måloppnåelse og resultater:

SLUG rapporterer detaljert om resultater i forhold til aktivitetsmål og indikatorer som var utformet for tiltaket og oppsummerer måloppnåelsen slik:

«Slik det fremgår av resultatrapporteringen på neste side, har vi i stor grad oppnådd målene våre. Hovedmålet var å skape bevissthet, debatt og engasjement hos SLUGs målgrupper om den norske gjeldsrevisjonens utfordringer og muligheter. I tillegg ønsket vi å oppfordre til en diskusjon og klargjøring rundt det omstridte begrepet *illegitim gjeld*. Vi skapte økt bevissthet og debatt på lansering av rapporten, med parlamentariker Mbarek fra Tunisia og statssekretær Gadgil fra UD i panelet. På et kveldsseminar på Studentersamfundet inviterte

vi til debatt om diktatorgjeld i Tunisia, hvor Jihen Chandoul som leder kampanjen for en tunisisk gjeldsrevisjon, og parlamentarikeren Mabrouka Mbarek presenterte situasjonen i landet etter at diktatoren Ben Ali ble styrtet, og i hvilken grad gjelda etter hans periode er illegitim. Vi la også fram funnene våre for organisasjonen RAID i Tunisia.»

De rapporterer også om fremdrift i den politiske prosessen:

«Vi har spilt resultatene og anbefalingene våre direkte inn til Utenriksdepartementet og i stor grad fått gehør for kritikken vår. Vi har også lagt ytterlig press på regjeringen ved å samarbeide med KrF om å få spørsmål stilt til utviklingsminister Heikki Holmås i Stortinget.»

SKVS:

17. Behovet for FN-reform: Neglisjeringen av Vest-Sahara

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

De deltakende organisasjonene er: AUF, Changemaker, FpU, Industri Energis Ungdomsutvalg, KFUK-KFUM Global, KrFU, Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom, Norsk Målungdom, Norsk Studentorganisasjon, PRESS, Rød Ungdom, Senterungdommen, Sosialistisk Ungdom, SAIH, Unge Høyre, Unge Venstre og Støttekomiteen for Vest-Sahara. I tillegg sluttet FO-studentene seg til prosjektet, selvfinansiert.

Tiltaket besto av tre komponenter. Etter at de 18 deltagende organisasjonene hadde plukket ut kvalifiserte deltakere i fellesprosjektet, skulle de 18 delta i et forberedelsesseminar i Oslo. Deretter skulle disse delta i delegasjonsreiser til FN-institusjoner og til Vest-Sahara/Marokko/Algerie. Og til slutt skulle det kunne ut i en informasjonskampanje om FN og Vest-Sahara.

Bakgrunnsseminar. 20 personer fra de ulike organisasjonene deltok på seminaret, som ble avholdt på Forum for utvikling og miljø 9. juni 2012. Seminaret rettet seg spesifikt mot den problematikken delegasjonene kom til å involveres i.

Seminaret besto av tre faglige komponenter 1) Bakgrunnen til konflikten v/daglig leder i Støttekomiteen for Vest-Sahara; 2) FN i Vest-Sahara v/ ass.gen.sek. FN-sambandet, Rune Arctander; 3) Menneskerettighetsrådet v/Helga Ervik, Underdirektør, Seksjon for MR og Demokrati, UD.

Arctanders presentasjon tok for seg FNs arbeid som konfliktløser i Vest-Sahara, mens Ervik gjorde rede for hvorfor FNs Menneskerettighetsråd og UPR-mekanismen er viktig for Norge. Det var planlagt et innlegg fra UD om Stortingsmeldingen om FN og om norsk posisjon i konflikten. UD meldte dessverre samme dag som seminaret at det ikke lot seg gjøre å gi en slik presentasjon. En presentasjon av FAFO om FNs Global Compact og Ruggie-prosessen ble avlyst av familiære årsaker. I etterkant av faglige opplegget, la vi planer for informasjonsarbeidet underveis og i etterkant av prosjektet.

Delegasjonene. Til sammen 27 forskjellige personer reiste fra de til sammen 18 organisasjonene på ti delegasjonsreiser til Vest-Sahara, Marokko, Algerie, Genève og New York i løpet av fjoråret. Fire personer deltok på mer enn én tur. Flere av de deltakende organisasjonene la inn egne midler i prosjektet. Organisasjonene valgte ut representanter fra ulike deler av landet, og de hadde blitt særlig bedt om å velge ut representanter med et ønske om å drive informasjonsarbeid som del av prosjektet. FNs Generalsekretær Ban Ki-Moon tryglet i sin rapport våren 2012 om mer internasjonal tilstedeværelse i Vest-Sahara.

Delegasjon til FNs Menneskerettighetsråd. Marokko ble 22. mai evaluert i FNs Menneskerettighetsråd i Genève. Tre representanter var tilstede på selve gjennomgangen og i dagene før. Delegasjonen fikk mulighet til å være tilstede under selve behandlingen, og til å delta på et intenst program med møter med flere lands delegasjoner, med internasjonale organisasjoner basert i byen, og med saharawiske menneskerettighetsgrupper. Gruppen hadde et svært godt møte hos den norske FN-delegasjonen til Genève.

Delegasjonene til Vest-Sahara og Marokko. Gruppene som reiste til Vest-Sahara og Marokko fikk svært varierte møteprogrammer: Med studenter på universitetene, den norske ambassaden i Rabat, menneskerettighetsaktivister, saharawier som kunne vitne om FNs arbeid i landet, barneskoleelever og landmineofre. En av delegasjonene ble kastet ut fra Vest-Sahara, en annen ble kastet ut fra Sør-Marokko, begge av marokkansk politi. Dette var noe vi hadde forberedt delegasjonene på i forkant. Likevel ble dette et sterkt møte for mange av deltagerne. Følelsen av å bli nektet av politiet å møte saharawiske møtepartnere satte Ban Ki-Moons appeller om internasjonale besøk i en spesiell kontekst.

Delegasjonen som reiste til Algerie fikk møte med UNHCRs personell i leirene, WFP-personell, saharawiske myndigheter som samarbeider om ernæringsprosjekter med Kirkens Nødhjelp/norsk UD, representanter for frigjøringsbevegelsen Frente Polisario, særlig de som har tatt del i de siste årenes FN-samtaler med Marokko, og NGOer som er ansvarlige for landminerydding.

Delegasjonen til New York fikk et sammensatt program med møter med FN-sekretariat som i dag og tidligere har tatt del i fredssamtalene mellom Marokko og Polisario. I tillegg hadde gruppen møter med organisasjonen Independent Diplomat og sekretariatet til UN Global Compact. Delegasjonen fikk inngående innføring i FN-forhandlingenes kruspring i et historisk perspektiv, og på måten forhandlingene foregår nå. Dette skulle bli sentralt i heftet. Independent Diplomat bisto i oppsettet av programmet i New York.

Informasjonskampanjen har bestått av tre hovedkomponenter

- a) Før den første delegasjonen reiste, ble bloggen «Sandfast» opprettet på <http://sandfast.tumblr.com>. Alle gruppene var ute og reiste leverte stoff til fellesbloggen. 159 postinger er gjort på bloggen fram til i dag. Postene ble markedsført på sosiale medier gjennom deltagerens egne sider i tillegg til via organisasjonenes egne plattformer. Bloggpostene har ulike vinklinger til FN og Vest-Sahara; de representerer et bredt spekter av direkte inntrykk fra de okkuperte områdene, flyktingleirene og nyhetsstoff om FNs rolle i Vest-Sahara. Ingen har hatt den overordnede regien på bloggen, og dette har ført til et mangfold av meninger – samlet på en felles plattform.
- b) De beste bloggpostene la grunnlaget for utviklingen av et felles hefte fra de 18 deltakende organisasjonene. Heftet «United Nothing? – Behovet for FN-reform og okkupasjonen av Vest-Sahara» ble lansert 27. februar 2013, og er trykket i 9500 eksemplarer. Heftet gir en nyansert framstilling av FN, og skisserer opp hvordan FN har fungert og ikke fungert i Vest-Sahara.
- c) Direktepåvirkning overfor målgruppene. Dette var særlig vellykket internt vis-a-vis medlemsmassen i de deltakende organisasjoner. Det er helt klart at det er enklere å skape engasjement rundt temaer man oppfatter som nært. At nære kolleger og organisasjonsvenner videreformidler nyervervet kunnskap og engasjement ute i sine organisasjoner har blitt tatt svært godt i mot. Informasjonskampanjen har også eksterne målgrupper.

Administrasjon

Prosjektet var svært tidkrevende. Planlegging og gjennomføring av de ti delegasjonene, oppfølging av alt informasjonsarbeid, publisering av og innspill til samtlige bloggposter, redigering av felles hefte

samt koordinering av de 18 organisasjonenes felles tilnærming til Vest-Sahara og FN har krevd minst fem månedersverk i løpet av perioden. De stramme økonomiske rammene gjorde arbeidet utfordrende. Det aller meste av disse månedsverkene ble nedlagt med frivillig arbeid fra Støttekomiteens side.

Reisekostnadene ble holdt svært lave og organisasjonene stilte med egne bidrag til prosjektet. De 31 turene har kostet i gjennomsnitt 4894 kroner per reise, alt inkludert. Dette inkluderer tre delegasjoner til de dyre byene New York, Genève og Algeries ørkenby Tindouf. Ved å presse ned kostnadene på reiser, kunne vi øke budsjettet på informasjonsarbeidet i etterkant.

Måloppnåelse og resultater:

SKVS hadde utformet omfattende mål (og 16 resultatindikatorer) for dette tiltaket:

- At deltakende organisasjoner, moderorganisasjoner og norsk opinion:
 - er kjent med FNs struktur, hvordan organisasjonen til tider hindres fra å være et effektivt organ for konfliktløsning, og behovet for FN-reform.
 - er kjent med konsekvensene dette har for folk i konflikt.
 - -er kjent med og lar seg engasjere i Vest-Sahara-saken.
 - vedtar og fremmer politikk som er relevant for FN-reform og Vest-Sahara-saken.
- At norske myndigheter:
 - intensiverer sin innsats for saharawienes rett til selvbestemmelse og selvstendighet, i direkte bilateral kontakt med Marokko og Vest-Sahara, gjennom FN og bilateralt med Frankrike.

De skisserer status for måloppnåelsen slik:

«Det har vært en enorm mobilisering internt i de mange av de deltakende organisasjonene. Det mest effektfulle aspektet ved prosjektet var at deltakerne kunne følge kjeden fra marginaliserte enkeltmennesker som er direkte berørt av konflikten til mektige staters håndtering av konflikten, illustrert ved mangelen på menneskerettighetsmandat i MINURSO-operasjonen:

Saharawiene som deltagerne møtte – enkelte av dem hadde bare dager i forveien blitt utsatt for politivold – og erfaringene deltakerne selv fikk kjenne på kroppen ved å bli kastet ut av de okkuperte områdene vitnet om et tydelig behov for at FN-operasjonen i området trenger et mandat på linje med andre FN-operasjoner, slik at de kan rapportere på overgrep. Sikkerhetsrådet klarer imidlertid ikke å foreta endringen i mandatet, grunnet realpolitiske hensyn fra enkeltstater. De konkrete beslutningene i Sikkerhetsrådet manifesterte seg med andre ord i helt direkte observerbare inntrykk de reisende fikk fra bakken. Denne formen for læring, der man ikke bare leser, men faktisk opplever sammenhengene mellom bataljene i FNs korridorer på den ene siden og i gatene i Vest-Sahara på den andre har en ekstrem informasjonsmessig verdi.

Dette er andre gang Støttekomiteen gjennomfører et slikt tverrpolitisk og omfattende prosjekt, og vi vet at erfaringene ungdommene gjorde seg på det tilsvarende prosjektet i 2008 fortsatt benyttes og tas fram i sammenhenger der internasjonale spørsmål diskuteres. Dette mener vi gir en helt unik og varig form for læring. Det at enkelte av deltakerne også fikk mulighet til å koble det til inntrykk fra FN-systemet, gjorde erfaringsskjeden ble komplett.»

Til tross for det store engasjementet som allerede har blitt vist gjennom bloggen, heftet, i aviser og gjennom arrangement av møter, har vi sannsynligvis bare har sett en liten del av alle de informasjonstiltak, seminarer og foredrag som vil springe ut av dette prosjektet. Som vi skal se har de fleste seminarer hittil vært gjort internt i organisasjonene, over hele landet. Vi er imidlertid ikke i tvil om at det kommer til å finne sted langt flere kursinger, etter hvert som øvrige ledd av organisasjonene blir mobilisert.

Det er for tidlig å si noe om hva slags konsekvenser dette har utover i norsk opinion. Men vår organisasjon har det siste året sett en økende interesse for arbeidet vi gjør. Det er også for tidlig å si noe konkret om hva slags effekt det har hatt på hvordan norske myndigheter håndterer sakskomplekset. Det ser imidlertid ut til at norske myndigheter etter prosjektoppstart har fått ytterligere interesse for menneskerettighetene i området.»

Utviklingsfondet/Spire:

18. Informasjonsinnhenting om småskala fiskere

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Spire gjennomførte høsten 2012 informasjonskampanjen *Fisk for folket* om forvaltning av havets ressurser og småskala fiskeres rettigheter, og overordnet tema for tiltaket var hvordan norske fiskeriinteresser påvirker fiskere i det globale Sør. Spire så det som viktig å øke kompetansen i Spire og samfunnet generelt om fiskeri siden Norge skal være "verdens fremste sjømatnasjon" og fiskeri er viktig for matsikkerhet og utvikling. Samtidig så vi det som verdifullt å styrke vårt samarbeid med sosiale bevegelser av småskala fiskere internasjonalt, som tradisjonelt er dårlig organisert. Spire med sin erfaring med kampanjearbeid har her erfaringer å tilføre samarbeidsorganisasjoner.

Tilleggstilskuddet fra RORG finansierte et tre ukers feltarbeid i India som la selve grunnlaget kampanjen og resulterte i rapporten *Norways pursuit of trade and happiness: Norwegian trade interests and small-scale fishers in Kerala*. I tillegg til feltreise og rapport arrangerte Spire rapportlansering med heldagsseminar på Litteraturhuset i Oslo 10. september. Rapporten ble sendt ut til samarbeidsorganisasjoner, næringskomitéen og utenrikskomitéen på Stortinget, departementer og andre institusjoner.

Måloppnåelse og resultater:

- Den overordnede målsetningen for Spire var å bidra til å løfte en marginalisert gruppe opp i den offentlige debatten, samt gi en forståelse av småskala fiskeri og marine ressursers betydninger for matsuverenitet, skriver Utviklingsfondet/Spire i sin rapport og utdypet det slik:

«Vi har bidratt til å balansere den norske handelspolitiske debatten, gjennom å påpeke at den norske lakseindustriens interesser går på tvers av ønskene til mange utviklingsland. I tillegg har vi vært med på å peke ut andre faktorer som påvirker fattige kystfiskere som privatisering av marine ressurser (ocean grabbing) gjennom overførbare kvoter. Dette fjerner livsgrunnlaget for millioner av mennesker, og er noe Norge er med på å fronte gjennom Verdensbanken. Gjennom kontakten vår med andre organisasjoner bygger vi kompetanse på dette, og har spilt inn til norske myndigheter.»

De rapporterer videre om følgende resultater (primært på output-nivå):

- Feltarbeid og rapporten «*Norway`s pursuit of trade and happiness: Norwegian trade interests and small-scale fishers in Kerala*»
- Lanseringsseminar på Litteraturhuset med 30 deltakere og innledere fra Masifundise, Sør-Afrika og Afrika Kontakt, Danmark.
- Podcast fra feltarbeid
- U-landsseminar på Blindern med 20 deltakere
- Foredrag/workshop på Globaliseringskonferansen med 55 deltakere
- Bygget bredt nettverk av kontakter internasjonalt
- Sendt innspill basert på erfaringer fra feltarbeidet til to stortingsmeldinger (Meld. St. 22 2012-2013 og Meld. St. 25 2012-2013)
- Kommentar i Dagens Næringsliv «*Fisk potet og solidaritet*» (11.9.2012)
- Redaksjonell omtale på www.framtida.no «*Fattige fiskarar fryktar norsk laks*» (11.9.2012)
- Redaksjonell omtale på www.kyst.no «*På tide med ein offentleg debatt om Noreg som sjømatnasjon*» (12.9.2012)
- Aktiv bruk av blogg, nettsider, facebook og twitter

Utviklingsfondet/Spire: 19. Forprosjekt om landran

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

I november 2012 gjennomførte Spire et forprosjekt i Lusaka, Zambia. Prosjektet ble utarbeidet og gjennomført i samarbeid med våre partnerorganisasjoner Network for Youth Development (NfYD) Malawi og Youth Environment Network (YEN) Zambia. To medlemmer av Spire reiste til Zambia hvor de møtte to medlemmer av NfYD og to fire medlemmer av YEN. Målsetningen med prosjektet var å undersøke hvorvidt et samarbeidsprosjekt om landran i 2013 ville være gjennomførbart. Vi arrangerte i fellesskap en uke med heldagsseminar hvor relevante problemstillinger ble diskutert. Alle partnerne bidro med foredrag om landran og vi utarbeidet i fellesskap en prosjektbeskrivelse som ble presentert for styret i alle tre organisasjoner i etterkant av besøket.

Måloppnåelse og resultater:

Formålet med dette tiltaket var å legge grunnlaget for et større informasjonsprosjekt om landran i 2013, sikre samstemthet rundt tematikk og metode og å forankre et mulig prosjekt i alle tre organisasjoner (Network for Youth Development i Malawi og Youth Environment Network i Zambia). Utviklingsfondet/Spire mener de har nådd de mål de satte seg og viser blant annet til at det ble utarbeidet en prosjektbeskrivelse som senere ble presentert for styrene i alle de tre organisasjonene.

Utviklingsfondet/Spire: 20. Informasjonsinnhenting om framtidssombud

Egenrapportering om gjennomført tiltak:

Spire har våren 2013 gjennomført en informasjonskampanje som har som mål å spre debatt rundt løsninger for å oppnå bærekraftig utvikling, med hovedfokus på opprettelsen av en ombudsperson

for fremtidige generasjoner. Hensikten med en slik institusjon vil være å etterse at norsk politikk ikke går på bekostning av framtidige generasjoners muligheter og rettigheter. Som en del av dette arbeidet har Spire utarbeidet en rapport og en brosjyre som utreder hvordan en slik institusjon kan forankres i det norske systemet og hvilket mandat en slik institusjon kan tillegges. Det er opprettet en egen nettside og vi har produsert en kortfilm. I tillegg har vi arrangert seminar og debatter og hatt møter med departement, stortingspolitikere og partier.

Måloppnåelse og resultater:

Utviklingsfondet/Spire rapporterer om følgende resultater (primært på output-nivå):

- Rapport og brosjyre «Framtida teller nå! Hvorfor og hvordan det lønner seg å opprette et Framtidsombud i Norge»
- Nettside www.framtidsombudet.no
- Kortfilm «Framtidsombudet»: <http://vimeo.com/59558591#at=0>
- Aktivt bruk av sosiale medier. Vi satte oss som mål å oppnå 200 twitter-meldinger med #Framtidsombud og kan i mai 2013 telle 238 twittermeldinger om Framtidsombudet, i tillegg til 45 meldinger fra Spires twitter-konto.
- Ni blogginnlegg om Framtidsombudet på Spires blogg
- Framtidsombudets Facebook-side har 506 likes (mai 2013)
- Møte på Globaliseringskonferansen, «Veien etter Rio: Ombudsperson for framtidige generasjoner». 20 oppmøtte.
- Seminar og rapportlansering 28. februar med innledere fra Cicero, Finansdepartementet, Høyre og Ungarns tidligere framtidsombud. 18 oppmøtte.
- Kampanje kick-off på Parkteatret med konsert og appeller fra blant annet Jostein Gaarder. 100 oppmøtte.
- Torsdagsforum og workshop på Miljøhuset om Framtidsombud, 25 oppmøtte.
- Debattmøte på Dragvoll, Trondheim 5. mars. 20 oppmøtte
- Dialogmøte på Kvadraturen, Bergen 21. februar. 12 oppmøtte
- Til sammen elleve medieoppslag i aviser, på nett, samt radio og TV

VEDLEGG 1

Tilleggstilskudd 2012			
– oversikt over tiltak, tildelinger og forbruk i henhold til revidert regnskap			
RORG	Navn på tiltak	Tildeling	Forbruk²
1. Attac	<i>Facebook-kampanje mot skatteparadis</i>	75000	75000
2. Attac	<i>Skatteparadisjulekalenderen - verdens dyreste julekalender</i>	64500	64500
3. Attac	<i>Vet du hva banken din gjør?</i>	106000	106000
4. Caritas	<i>Fredsmekling og næringsinteresser hånd i hånd?</i>	120000	110 781
5. Changemaker	<i>Informasjonspakke om økonomisk rettferdighet rettet mot studenter</i>	220000	220000
6. Fellesrådet for Afrika	<i>Afrikabarometer - Næringslivsundersøkelse</i>	139000	139000
7. FIAN	<i>Norsk utenrikspolitikk: Ivaretas Norges mr-forpliktelser?</i>	205000	174 275
8. FIVH	<i>Norsk utvinningsindustri i Afrika - investeringer og samfunnsansvar</i>	215000	215000
9. KFUK-KFUM Global	<i>0 fattige i 2030</i>	145000	145000
10. LAG	<i>Foredragsserie og blogg om det nye Brasil</i>	88309	78348
11. LAG	<i>Magasin: Grasrotkamp i Mexico</i>	30000	30000
12. Norges Fredslag	<i>Arms Trade Treaty året 2012</i>	350000	350000
13. Norges Naturvern.	<i>Global klimarettferdighet</i>	227000	177782
14. SAIH	<i>Video "Africa for Norway"</i>	99000	99000
15. SLUG	<i>Oljefondets investeringer i statsobligasjoner</i>	125000	125000
16. SLUG	<i>Å sette presedens - overførbarheten av den norske gjeldsrevisjonen</i>	100000	100000
17. SKVS	<i>"Behovet for FN-reform: Neglisjeringen av Vest-Sahara"</i>	250000	250000
18. U-fondet/Spire	<i>Informasjonsinnhenting om småskala fiskere</i>	101000	68982
19. U-fondet/Spire	<i>Forprosjekt om landran</i>	70000	55700
20. U-fondet/Spire	<i>Informasjonsinnhenting om framtidsombud</i>	146000	145577
21. ZERO	<i>Publikasjon og seminar "Borte bra, hjemme best"</i>	100000	0
Samlet		2975809	2729945

² Gjelder forbruk av tildelte midler fra Norad. For flere av tiltakene var det fra organisasjonenes side lagt inn egenandeler i budsjettet og for enkelte ble utgiftene betydelig høyere enn budsjettet, slik at egenandelen måtte økes eller det ble hentet inn ytterligere midler fra andre kilder.

«Samlet sett viser denne gjennomgangen av RORGenes rapporter at støtteordningen oppnår mange sentrale, viktige og relevante resultater i tråd med formålet.»

«Når det gjelder måloppnåelse og resultater i forhold til RORGenes egne målsettinger viser gjennomgangen at RORGene rapporterer om god og til dels svært god måloppnåelse i 17 av de 20 tiltakene. I tillegg til rapportering på output-nivå (i hvilken grad tiltakene ble gjennomført som planlagt) rapporter mange om gode resultater også på outcome- og impact-nivå (brukereffekter og effekt på samfunnsnivå).»

RORG-sekretariatets fagavdeling – desember 2013

